

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΕΝ ΕΤΕΙ 1815.

Σκοπὸν ἔχοντες νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνῶστές μας μίαν, ὅσον ἐνδέχεται, σύντομον καὶ καθολικὴν ἰδέαν περὶ τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῆς Γραμματείας τῶν σοφωτέρων ἐθνῶν τῆς Εὐρώπης, ἐκάμαμεν ἐπιτομὴν τῶν ἐν τῇ Καθολικῇ Βιβλιοθήκῃ (Bibliothèque Universelle Tome 1. 1816) περιεχομένων ἐπιθεωρήσεων τῆς Γαλλικῆς, Γερμανικῆς καὶ Ἀγγλικῆς Γραμματείας, συλλέξαντες ἐξ αὐτῶν, ὅσα μόνον ἐκρίναμεν, ὅτι συντείνουσιν εἰς γνῶσιν ἡμῶν, ὡς ἐπωφελεῖ καὶ περίεργα. Ἀρχίζομεν λοιπὸν κατὰ πρῶτον ἀπὸ τῆς Γαλλικῆς Γραμματείας.

„Ὁ συγγραφεὺς ἀπολογεῖται ἐν προοιμίῳ πρὸς τοὺς θεωροῦντας τὴν Γαλλίαν, ὡς πάντα σφειρεύσασαν γεννημάτων τῆς Γραμματείας, λέγων ὅτι ἡ ἐπιθεώρησις τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1815 γενομένων προόδων τῶν ἐπιστημῶν, καὶ ἡ πληθὺς διαφορῶν περὶ παντοίας ὕλης πραγματευομένων φιλολογικῶν τῆς Γαλλίας πονημάτων (τῶν ὁποίων κάμει ἐκλογὴν καὶ καθολικωτάτην ἀναλυσιν) ἀποδείχνουσιν αὐτοὺς πλανωμένους. Ἐπειτα προχωρεῖ εἰς τὴν ἀνάλυσιν, ὡς ἀκολουθῶς.

Τὸ Ἰνστιτούτον τῆς Γαλλίας (λέγει) δὲν ἔπαυσε καὶ ἀναμέσῳ τῶν πολιτικῶν ταραχῶν νὰ ἐξακολουθῇ τὰς ὠφελίμους τοῦ ἐργασίας. Ἡ κλάσις τῆς Ἱστορίας καὶ τῆς ἀρχαίας Γραμματείας ἀρχισε νὰ ἐκπληροῖ τὰς εὐχὰς τῶν φίλων τῆς παιδείας, ἐκδίδουσα τοὺς δύο πρῶτους τόμους τῆς Ἱστορίας καὶ τῶν ὑπομνημάτων τῆς (2. Τόμ. εἰς 4.). Πλὴν δεκατέσσαρων ὑπομνημάτων, τῶν ὁποίων τὴν ἀνάλυσιν παρατρέχομεν ὡς διεξοδικήν, διακρίνομεν ἐν τοῖς πονήμασι τῆς Κλάσεως α) τὸν πίνακα τῆς καταστάσεως τῶν ἐπιστημῶν, αἱ ὁποῖαι

δὴ καὶ εὐγλωττίαν καὶ πραγματικὴν ἀκρίθειαν. — Ὁ κύριος Sismondi ἐξέδωκε τὸν 9. 10. καὶ 11. τόμον τῆς ἱστορίας τῶν Δημοκρατιῶν τῆς Ἰταλίας. Τὸ χρονικὸν διάστημα, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνουν, εἶναι ἀπὸ τὰ 1451 ἕως εἰς τὰ 1492. Ἰδοὺ ἐν συντόμῳ ἡ κρίσις, τὴν ὁποίαν κάμνουν περὶ αὐτοῦ. „Μετὰ τὴν ὑπαδοχὴν, τὴν ὁποίαν ἔλαβον οἱ προηγούμενοι τόμοι ἀπὸ τοῦ κοινῶν τῶν πεπαιδευμένων, ἀρκεῖ νὰ εἰπώμεν, ὅτι εἰς αὐτοὺς ὁ συγγραφεὺς ἐδιπλασίασε καὶ δυνάμεις καὶ προτερήματα“. — Εἶναι πρὸς τούτοις ἄξια λόγου καὶ τὰ ἐφεξῆς δύο συγγράμματα· τὸ πρῶτον, τοῦ κυρίου F. Beaujour: L'Appercu des Etats Unis au dix-neuvieme Siècle· ὁ συγγραφεὺς εὐρίσκει τὰ ἐξῆς τρία σφάλματα· α. ὅτι δὲν ἔχουν χαρακτῆρα ἔθνικόν· β. ὅτι ἡ φιλοτιμία καὶ πλεονεξία κινοῦν τοὺς Ἀμερικανοὺς εἰς τὰ νὰ ἐκτείνουν ὑπὲρ τὸ μέτρον τὸ ἐμπόριόν των καὶ τὰ ἐμπορικά των συστήματα· γ. ὅτι ἡ νομοθετικὴ δύναμις ἔχει πολλὰ μεγάλην ἰσχύν, ἡ δὲ ἐκτελεστικὴ πολλὰ μικράν. Τὸ ἄλλο σύγγραμμα εἶναι τοῦ στρατηγοῦ Turreau, ἐπιγραφόμενον, Appercu sur la situation politique des Etats Unis d'Amerique. Μὲ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ μάλιστα αὐστηρότερα κρίνει καὶ αὐτὸς τὴν δημοκρατίαν αὐτὴν· διὰ τοῦτο καὶ συμπεραίνει πολλὰ κακὰ ἀποτελέσματα, ὅθεν καὶ τελευταῖον δίδει τὴν συμβουλὴν εἰς αὐτὴν νὰ ἐγκαταλείψωσι διόλου τὸ ἐμπόριον, καὶ νὰ ἐκδοθῶσιν εἰς τὴν Γεωργίαν. Ἴσως τὰ συμπεράσματα τοῦ ἀνδρὸς εἶναι ὑπερβολικά. — Τὰ αὐτὰ συμπεράσματα κάμνει περὶ τῆς διὰ τοῦ ἀμέτρου πλούτου αὐξημένης δυνάμεως τῶν Ἀγγλων ὁ κύριος Say εἰς τὸ σύγγραμμά του De l'Angleterre et des Anglais. Ὁ ἴδιος αὐτὸς συγγραφεὺς, ὅστις ἐσάβη καὶ ὁ πατὴρ τοῦ πονήματος Traité d'Economie Politique ἐξέδωκε πρὸ ὀλίγου Un Catéchisme d'Economie Politique, τὸ ἑποῖον σύγγραμμα περιέχει ἐν συντόμῳ τὰ οὐσιώδη τοῦ εἰρημένου οικονομικοῦ πονήματός του — Θεωρίαν τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας (Théorie de l'Economie Politique) ἐξέδωκεν εἰς 2 τόμους καὶ ὁ κύριος Ganilh. Αὐτὸς χαρακτηρίζεται κατὰ τοῦτο ὅτι εἰς τὴν πραγματείαν του ὁρμᾶται ὅχι ἀπὸ ἀρχαῖς θεωρητικῶς, ἀλλ' ἀπὸ τὴν πείραν. —

Ἐκ δὲ τῶν περὶ ἀνατροφῆς συγγραμμάτων ὡς ἐπισημώτερα καὶ τῆς κοινῆς προσοχῆς ἀξιώτερα κρίνονται τὰ ἐξῆς:

Izarn - Exposé de l'état actuel de l'instruction publique en France —

Εἰς αὐτὸ εὐρίσκει τις ὅχι μόνον τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὅποια ἔφερον εἰς τὴν Γαλλίαν ἢ νέα μεταβρύθμισις τῆς κοινῆς παιδείσεως ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς δημοκρατίας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀρχάς, καθ' ἃς ἐγένετο αὐτὴ ἢ μεταβρύθμισις, καὶ ἐνταυτῷ ὑπεραπολογίαν αὐτῶν —

Pensées sur divers objets d'intérêt public par Bonstetten.

Εἰς τὸ πόνημα τοῦτο ἐκθέτει ὁ συγγραφεὺς, καθὼς καὶ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς δῆλον, σοχασμοὺς περὶ διαφόρων κοινῶν ἀντικειμένων. Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι καὶ τὸ τῆς κοινῆς παιδείσεως κεφάλαιον. Προβάλλει γνώμας περὶ τῆς βελτιώσεως, τῆς ὁποίας εἶναι εἰσέτι τὰ κοινὰ παιδευτήρια τῆς Γαλλίας ἐπιδεκτικά. Κατ' ἐξοχὴν μὲ πολλὴν δύναμιν καὶ πολλαχοῦ ἀντιπαλαίει τὴν κυριεύουσαν πρόληψιν, ὅτι εἰς μίαν δεδομένην ἡλικίαν ἡ παιδείσις καθίσταται περιττὴ, καὶ ἡ παιδαγωγία πρέπει νὰ παύῃ εἰς τὸ τέλος τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Ἡ παιδείσις, λέγει, ἂν δὲν τὴν τρέφῃς, χάνεται, καὶ ὁ νέος δὲν μένει, εἰ μὴ μὲ τὴν οἴησιν ὅτι εἶναι σοφὸς (ἐπειδὴ ἔμαθε κ' ἐλησμόνησε), καὶ μὲ τὴν κακὴν ἔξιν τῆς ὀκνηρίας, ἥτις καθ' ἡμέραν περιορίζει καὶ ἀδυνατίζει τὸν νοῦν του. Μάλιστα δ' ἐπιμένει ὁ συγγραφεὺς εἰς τὴν γνώμην, ὅτι καὶ αἱ κατώταται τάξεις τῶν πολιτῶν πρέπει νὰ παιδεύωνται· ὅτι μόνον διὰ μιᾶς ὠφελίμου αὐτῶν παιδείσεως ἡμποροῦν νὰ διορθωθῶσι τὰ ἥθι των, ἢ μεταξὺ αὐτῶν πτωχεῖα νὰ ἐλιγοσεύσῃ, καὶ τὰ κακὰ, εἰς ὅσα αὐτὴ τοὺς ῥίπτει.

Plan d'Éducation pour les enfans pauvres - par Mr. de la Borde.

Nouveau système d'éducation pour les écoles primaires par Mr. Lasteyrie.

Τὰ συγγράμματα αὐτὰ ἐγνωστοποίησαν εἰς τὴν Γαλλίαν τὰς περὶ παιδαγωγίας μεθόδους τοῦ Βέλλου καὶ Λαγκσέρου. Ἡ ὁρθότης τῶν μεθόδων τούτων, καὶ ἡ ἐκ τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ τῆς ἀποδοχῆς αὐτῶν ὠφέλεια ὁμολογεῖται τῶρα παρὰ πάντων. Δι' ἐνὸς θεσπίσματος ἀπὸ 27. Ἀπριλίου 1815 ἐδιωρίσθη ἡ σύστασις ἐνὸς σχολείου δοκιμῆς (Ecole d'essai), διὰ νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς αὐτὸ αἱ ῥηθεῖσαι μέθοδοι. Πλὴν ἐπειδὴ αἱ περιστάσεις δὲν

ἐσυγχώρησαν τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, ἐσυζήθη ἀπὸ ἰδιώτης μία Ἑταιρεία πρὸς διόρθωσιν τῆς στοιχειώδους παιδείσεως (Société pour l'amélioration de l'enseignement élémentaire), ἣτις ἐφθάτεν εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀρχήτερα τῶν ἑξ μηνῶν. Ὑπὸ τὴν προσασίαν αὐτῆς ἐσχημάτιζεν ἤδη μία σχολή, συζημένη ἐπὶ ταυτοῦ εἰς σχηματισμὸν διδασκάλων (École Normale), παιδαγωγοὺς ἱκανοὺς νὰ διαδάσσωσιν εἰς τὰ Δεπαρίταμέντα (Départements) αὐτὴν τὴν εὐεργετικὴν μέθοδον, ἣτις ἀπέσπασεν καὶ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν.

Αὕτῃ ἡ ἑταιρεία ἐκδίδει καὶ μίαν ἐφημερίδα περὶ ἀνατροφῆς (Journal d'éducation· δώδεκα ἀρ. κατ' ἔτος εἰς 2. τόμ. εἰς 8). Εἰς αὐτὴν περιέχονται, ἐκτὸς τῆς ἱστορίας τῆς συστάσεώς της, τῶν ἐπιχειρήσεών της καὶ τῶν αἰτίων αὐτῶν ἐκβάσεων, διατριβαὶ κοινωφελέςαται περὶ τῶν τρόπων, τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς ἐνδεχομένης ἐκτάσεως τῆς παιδείσεως. Αὐτοῦ δέλει διαμαρτυρεῖται τις πρὸ πάντων ἀναμφισβύτως ἐν ὑπόμνημα τοῦ κυρίου Καδεγασσικούρτου (Kadet-Gassicourt), περὶ τοῦ ὅτι ἀναγκαῖον νὰ εἰσαχθῇ ἡ στοιχειώδης παιδεία εἰς τὰ δεσμοτήρια (Sur la nécessité d'introduire l'enseignement élémentaire dans les maisons de détention). Αὐτὸς συχνάζων κατὰ χρέος τοῦ φιλανθρώπου ἐπαγγέλματός του (1) εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους τῆς θλίψεως, ὅπου ἡ κοινωνία φυλακώνει τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἔπεσεν ἡ ὑποψία τινὸς ἐγκλήματος, καὶ τιμωρεῖ τοὺς ὅσοι ἀπεδείχθησαν ἐνάπιον τῶν νόμων ὅχι πλέον ὡς ὑποκτοί, ἀλλὰ τρώντι ἐγκληματικοί, ἴδε παιδιὰ ἐγκαλεσμένα, παιδιὰ καταδικασμένα Οὔτε ἐν ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἤξευρε ν' ἀναγνώσῃ ἢ νὰ γράψῃ. Τίποτε δὲν ἤθελεν εἶναι φρικωδέστερον παρὰ τὴν ἄκραν δυσροπίαν τῶν πρωτοτείρων τούτων παρανόμων, ἀν δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν ἀποδώσωμεν εἰς τὴν ἄκραν τῶν ἀμάθειαν· εἰδὲν δὲν ἦτον ἐλπίς εὐλογος νὰ διορθωθῶσιν εὐκολώτερον διὰ τῆς παιδείας παρὰ δι

(1) Ο' κύριος Καδεγασσικούρτος εἶναι μέλος καὶ μουσικὸς σύμβουλος ἐνδὲς ἐν Γαλλίᾳ καταστήματος ὀνομαζομένου: Βουλευτήριον τῆς ὑγείας (Conseil de Salubrité) ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεώς του, ἥτοι ἀπὸ τοῦ 1804 ἔτους.

αὐστηρῶν τιμωριῶν· καὶ ἐὰν εὐτυχεῖς πέτραι δὲν ἀπέδειχναν ἤδη, τοῦλάχιστον περὶ τούτου τοῦ προκειμένου, τὴν ἀλήθειαν τοῦ παρὰ πολλῶν ἀρχαίων φιλοσόφων ἐγκριθέντος ἀξιώματος, ὅτι ἡ ἀμάθεια εἶναι ἡ πηγὴ τῶν μεγίστων μας ἀμαρτημάτων.

Τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἔχει ἀναμφισβόλως εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν τοῦ Ὑβρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ πολὺν καὶ μεγάλον τόπον, διὰ νὰ βαλῇ εἰς πρᾶξιν· καὶ δὲν ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ τις μεγαλητέραν εὐεργεσίαν εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος παρὰ τὸ νὰ τοῦ δώσῃ τὴν πρώτην παιδείαν, χωρὶς τῆς ὁποίας ἡ δύναμις καὶ ἡ δεξιότης εἶναι ἀπλῶς ζωῶδεις αὐτοῦ ιδιότητες, αἱ δὲ δυνάμεις τοῦ αἰσθάνεσθαι καὶ τοῦ θέλειν, ψιλὰ ὄργανα τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς παραφρονήσεως. Εἴθε οἱ Γάλλοι (εἴθε ὅλα τὰ ἔθνη, εἴθε καὶ οἱ ἡμέτεροι!) νὰ γνωρίσωσι κατὰ βάθος τὴν ἀλήθειαν ταύτην, καὶ νὰ διπλασιάσωσι τὰς δυνάμεις τῶν, διὰ νὰ διαχύσωσι τὸ φῶς τῆς παιδείας ἕως εἰς τὰς ἐσχάτας κλάσεις τῶν πολιτῶν, διὰ νὰ ἐμφυτεύσωσιν εἰς τὰς ψυχὰς τῆς ἀρτιτόκου γενεᾶς, διὰ νὰ ἐνισχύσωσιν εἰς τὰς ψυχὰς τῆς ἡδὴ ἀκμαζούσης, τὴν ἠθικὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν διάγνωσιν τῶν ἀληθινῶν συμφερόντων τοῦ γένους! Ὁ σιδήρεος εἶναι δύναμις· ἀλλ' ἡ εἰμαρμένη ἐγκαταλείπει ἐνίοτε τὸν βασιλεύοντα δυνάμει τοῦ σιδήρου, καὶ ὁ χρυσὸς δύναται νὰ τὸν διαφθείρῃ, ἢ διὰ τῆς προδοσίας νὰ τὸν νικήσῃ· ὁ χρυσὸς εἶναι δύναμις, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποτάσσονται ὅλα τὰ ἀμαρτήματα καὶ ἐλλείμματα· πλὴν ἀνωτέρα καὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ σιδήρου εἶναι μία ἄλλη δύναμις εὐγενεστέρα καὶ διαρκεστέρα· αὕτη εἶναι τὸ λογικὸν ἐνὸς ἔθνους πεπαιδευμένου καὶ ἐναρέτου. —

Ἀλληγορικὸς Μῦθος τοῦ J. B. Rousseau.

Ἀηδονάκι καὶ Βαθρακάκι.

Εἰς ἓνα δάσος 'ς ἓνα δενδράκι

Ἐκπλαγεῖτο ἓν Ἀηδονάκι.

Κ' ἓνα Βαθρακάκι,

Ἦσαν τρελλὰ παιδάκι,

Τρέχει καὶ σαλτέρνει,
Στὴ μάνατου πηγαίνει.
Μάνα μου τῆς λέει,
Κί ἀπ' τῆ χαράτου κλαίει.
Εἶμαι ἀηδονάκι
Ἐδῶ 'ς τὸ ποταμάκι
Μουσικὴ γνωρίζω
Τῇ φωνῇ λυγρίζω.
Ἄκουσαι τὸ ἄνανές μου,
Τερερέμ καὶ νεανές μου.
Κ' εὐθύς τὸ βαθρακόπουλο ἀρχίζει νὰ φωνάζῃ.
Καὶ μὲ ὑπερφάνεια βρεκεκεκὲξ νὰ κράζῃ.
Τότες ἡ μάνα τὸ φιλεῖ αὐτὸ τὸ βαθρακάκι,
Καὶ λέγει του, Παιδάκι μου, ναί, εἶσαι ἀηδονάκι.
Κ' ἐκεῖνο ἐτρελάθηκεν εὐθύς ἀπ' τῆ χαράτου,
Κί ἀπὸ τῆ λίμνη θέλησε νὰ βγῇ μὲ τὰ σωσά του.
Μὰ ἕνας τότε βαθρακός,
Κακὸς 'ρὰν ἦ ἄταν πουτικὸς,
Περιγελαῖ καὶ λέει
Ὡσαύτ' νὰ κολακεύῃ.
Πολλὰ τὸ νοσιμεύομαι αὐτὸ τὸ βρεκεκά σου.
Ἐάν τὸ ἀηδόνι κελαεῖδεῖς γειά σου, παιδί μου, γειά σου.
Μὰ πέταξαι, νὰ σὲ χαρῶ, μὲ τὰ καλὰ φτερά σου.
Γεῖ ἀνέβα 'ς τὴ βελανιδιὰ νὰ δῶ τὸ πέταμά σου.
Ἀπεκρίθη τὸ καλὸ
Βαθρακάκι τὸ τρελό.
Εἶμαι βρεμένο ἀπ' τὸ νερό,
Καὶ νὰ πετάξω δὲν εἴμπορῶ.
Λοιπὸν μέινε βαθρακάκι, λέγει του ὁ βαθρακός,
Κί ἄφησαι τὸ ἀηδονάκι νὰ λαλῇ μελωδικῶς.
Ἐν Λονδίῳ, τῇ κζ' τοῦ
Ἰουν., αἰσιζ'. —

Μετεφράσθη αὐτοσχεδίῳς καὶ πάντῳ
ἐλευθέρως ὑπὸ
Ἑλληνόφρονος Σαλαμινίου.

Μῦθος ἀλληγορικὸς καὶ ἡθικώτατος τοῦ ἀειμνή-
σου Gellert, Γερμανοῦ φιλοσόφου (1).

Ἀηδῶν καὶ Κοῦκος.

Ἐν ὧρα τοῦ χαροποιοῦ ἔαρος λαμπροφόρου,
Εἰς δάσος σκιερώτατον, ἐπὶ καλῆς πλατάνου
Ἡ Ἀηδὼν ἐκάθητο καὶ ἔφαλλε γλυκέως,
Ἐπιθυμοῦσα τοῦ μαθεῖν ποιοὶ θνητῶν ἀνθρώπων
Αἰσθάνονται τῆς λιγυρᾶς ἐκείνης μελωδίας.
Ἦσαν δὲ τότε πάμπολλα παῖδια ἐν τῷ δάσει,
Καὶ ἔπαιζον κ' ἐχόρευον· ἀλλ' οὐδαμῶς προσεῖχον
Τῷ θείῳ κελαδήματι αὐτῆς τῆς Φιλομήλας.
Ἐξαίφνης δὲ ὁ ἀλαζών καὶ τολμητίας Κοῦκος
Ἐκραξε κούκου δις καὶ τρίς μετὰ σπουδῆς μεγάλης·
Καὶ τὰ παῖδια παρευθὺς ἐκρότησαν τὰς χεῖρας,
Ἐβόησαν μετὰ χαρᾶς εὖ γε! καὶ πάλιν εὖ γε!,
Ἐγέλασαν εἰλικρινῶς ἐκ βάθους τῆς καρδίας,
Καὶ εἰκοσάκις μιμηλῶς ἔφαλαν κούκου, κούκου.
Τότε δ' ὁ Κοῦκος ὁ καλὸς εἶπε τῇ Ἀηδῶνι·
Ἀκούεις πόσην προξενεῖ χαρὰν τὸ λάλημά μου,
Καὶ πόσον θάλλει τὰς ψυχὰς τὰς τῶν λογιστῶν;
Βλέπεις δὲ ὅτι προφανῶς σύμπαντες προτιμῶσι
Τὸ μέλος μου τ' ἁρμονικὸν παρὰ τὴν λαλιάν σου;
Ἐν αὖ δὲ ταῦτα ἔλεγεν ὁ Κοῦκος ὁ γεννάδας,
Περιεπάτει σιγῇλῶς Δαμοίτας ὁ βουκόλος
Ἐπὶ τοῦ σμαραγδολαμποῦς καὶ δροσεροῦ λειμῶνος
Μετὰ τῆς λίαν χαροποῦ Χλωρίδος τῆς φιλτάτης.
Ὁ Κοῦκος δ' ἐκουκούρισε πάλιν μεγαλοφῶνως,
Προσμένων τὰ ἐγκώμια τῆς ἀφελοῦς дуάδος.
Ἀλλ' ἡ φιλόκαλος Χλωρίς καὶ ὁ χρηστὸς Δαμοίτας
Ἐγνώρισαν τὸ ἀηδὲς τῆς Κούκου φωνασκίας,

(1) Ἴδε περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν συγγραμμάτων τοῦ ἐναγρέτου ἀνδρός
τοῦτου τὴν Biographie Universelle, art. Gellert.

Καὶ οὕτ' ἐπῆνεσαν αὐτὸν, ἀλλ' οὔτε κἄν τὸν εἶδον.
 Ἔπειτα ἡ λιγύφλογγος ψάλτρια τῶν ἐρώτων
 Κελεύθησεν ὡς πρότερον μετὰ παντός τοῦ θάρρους·
 Ὁ δὲ Δαμοίτας ἴσεται, μεθ' ἡδονῆς ἀκούει,
 Καὶ ἡ εὐπρόσωπος Χλωρὶς καθίζει ἐπὶ χόρτου,
 Ἀκούουσα προσεκτικῶς κείνην τὴν μελωδίαν.
 Ταχέως δὲ τὰ δάκρυα τῆς εὐαίσθητου κόρης
 ῥέουσι, πίπτουσιν εἰς γῆν, ὡς περ οἱ μαργαρίται.
 Λέγει δὲ τότε ἡ Ἀηδὼν τῷ ἀλαζόνι Κούκῳ·
 ὦ φύαρον καὶ ἄτακτον διδασκαλάκιόν μου!
 Ἴδε πῶς αἱ εὐαίσθητοι ψυχαὶ τῶν φιλοκάλων
 Τοὺς κόπους ἀνταμείβουσι τῶν ὄντως διδα-
 σκάλων·
 Τὰ δάκρυα τὰ ἄφωνα ἐμὲ ὑπερτιμῶσι·
 Σὲ δὲ τῶν παιδῶν αἱ κραυγαὶ καὶ τῶν χειρῶν
 ὁ κρότος
 Πτοοῦσι· πλὴν, ὦ φίλε μου, πάντοτ' ὑπάρχεις
 Κούκος.

Ἐν Λονδίῳ τῇ λ' τοῦ Ἰουν. αἰωζ'.

Μετεφράσθη αὐτοσχεδίως καὶ
 ἐλευθέρως ὑπὸ
 Ἑλληνόφρονος Σαλαμινίου.

Φιλογενεῖς καὶ φιλόκαλοι Ἐκδύται τοῦ Λογίου
 Ἑρμοῦ!

Ὁ πολυμαθὴς καὶ φιλέλλην Βροενστέδιος (Broenstedt),
 ὅς τις περιῆλθε τὴν Ἑλλάδα περὶ τὰ ἔτη 1809—10—11 μετὰ
 τοῦ ἐλλογίμου Koes τοῦ ἀποθανόντος ἐν Ζακύνθῳ κατὰ τὸ
 1811 ἔτος, διδάσκει δημοσίως ἤδη ἐν τῇ μητροπόλει τῆς
 Δανίας τὴν ἱστορίαν τῶν σωζομένων μνημείων, καὶ τῆς πο-
 λιτικῆς, φιλολογικῆς καὶ ἠθικῆς καταστάσεως κ. τ. λ. τῆς
 νεωτέρας Ἑλλάδος. Πρὸς δὲ τούτοις ἐνασχολεῖται πρὸ πολ-
 λοῦ εἰς νέαν ἐκδόσιν τοῦ Πλάτωνος, ἔχων πλῆθος διαφόρων
 ἀναγνάσεων, ἃς περ συνήγαγεν ἐκ πολλῶν ἀντιγράφων.

καὶ μάλις ἐκ τῶν τῆς βασιλικῆς βιβλιοθήκης τῶν Παρισίων, ἔνθα διέτριψεν ἐν τοῖς ἔτεσι 1808—1809, καὶ ἐγνώρισε τινὰς τῶν ἐκεῖ φιλομούσων ὁμογενῶν, καὶ ἰδιαιτέρως τὸν ***, (*) μεθ' οὗ παρέβαλε δύο ἀντίγραφα. Οἱ αὐτοὶ Βροενζεδιος διαλέγεται μετ' εὐκολίας Ἑλληνισί, καὶ ἐννοεῖ ὠταίτως κάλλις τὴν κοινὴν γλῶσσαν τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων. Ἐς δὲ λίαν φιλόκαλος, καὶ πλήρης πολλῶν προτε-
ρημάτων.

Ἡ σοφὴ καὶ περίφημος Ἑλληνίστρια τῆς Ἰταλίας, Tam-
broni τοῦνομα, ἣτις ἐξέδωκε πολλὰ ποιήματα Ἑλληνικά, καὶ
ἐδίδασκε πολὺν χρόνον τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐν τῷ πανδι-
δακτηρίῳ τῆς Βονωνίας, ἐτελεύτησε πρὸ μικροῦ, τὴν ἡλικίαν
οὖσα ἑτῶν 58. Ἐκ τῶν ὅσα συνέγραψεν ἡ αὐτὴ ἀδύτη γυ-
νὴ, ἐπαινεῖται μάλις τὸ Ἑγκώμιον τοῦ ἐνδόξου τυπογρά-
φου Bodoni, γεγραμμένον Ἑλληνισί διὰ σίχων ἡρώικων, καὶ
μεταφρασθὲν εἰς τὸ Ἰταλικὸν διὰ σίχων ὑπὸ τοῦ περιφήμου
πατρὸς Pagnini.

Οἱ ἀξιόπαινος Orfila, ἱατρὸς Ἰσπανός, διατρίδων πρὸ πολ-
λοῦ ἐν Παρισίοις, ὧν εἷς ἐκ τῶν ἱατρῶν τοῦ βασιλείως τῆς
Γαλλίας καὶ μέλος ἀντεπιστέλλον τοῦ Γαλλικοῦ πανεπιστη-
μίου, ἐξέδωκε πρὸ μικροῦ σύγγραμμα ὠφελιμώτατον, Γαλ-
λίσί γεγραμμένον καὶ ἐπιγραφόμενον *Elémens de Chimie mé-
dicale* (2 Vol. in 8. Prix 14 fr.). Τὸ σύγγραμμα τοῦτο (λέγει
τὸ *Journal de Paris*) embrasse la Chimie générale et ses
„nombreuses applications aux arts, à la Pharmacie et à la
„Médecine. Cet ouvrage peut servir de guide à tous ceux qui
„desirent connaître la Chimie, l'auteur s'étant attaché spé-
„cielement à exposer avec ordre, précision et clarté, les
„principes sur les quels elle est fondée. Les médecins et les
„pharmaciens y puiseront des connaissances précieuses, re-
„latives aux sciences qu'ils cultivent. Cette nouvelle produ-
„ction de M. Orfila nous paraît très-propre à augmenter la
„juste réputation qu'il s'est déjà acquise par ses belles re-
„cherches sur les poisons et par la manière dont il
„professe la Chimie médicale et la Médecine légale“.

Ἡ βασιλικὴ Ἑταιρεία τοῦ Λονδίνου ἐβράβευσεν κατὰ τὸ
παρὸν ἔτος τῷ περιφίμῳ Davy τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομί-
σματα, τὰ διαταχθέντα ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου κόμητος de Rum-

(*) Τάχα ὅχι τὸν φιλογενῆ καὶ ἄριστον φιλωλόγον, τὸν ἀγαθὸν τῆς Σμύρ-
νης βλαστὸν, Κύριον Κ. Νικολόπουλον;

ford, διὰ τὰ ἄνω ὁ αὐτὸς Davy ἐξέδωκε συγγράμματα περὶ καύσεως καὶ περὶ φλογός. Ἰδε τὸν τελευταῖον τόμον τῶν philosophical Transactions, ἔτ. 1817, μέρ. Α'. σελ. 1.

Ἐκδίδεται ἀπὸ τῆς ἀ τοῦ Μαΐου ἐν Ἐδιμβούργῳ νέα καὶ ἀξιόλογος ἐφημερίς φιλολογικὴ καὶ πολιτικὴ, ἐπιγραφομένη Edinburgh Monthly Magazine, ἣτοι Ἀποθήκη μηνιαία τοῦ Ἐδιμβούργου.

Τὸ Traité des principes généraux de l'Analyse chimique τοῦ Thénard μετεφράσθη εἰς τὸ Ἀγγλικὸν καὶ ἐξεδόθη μετὰ προσθήκης.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ συνελεύσει τῆς ἐν Ῥώμῃ Ἀκαδημίας de la Religione cattolica ὁ σεβασμῖος Zamboni, γραμματεὺς τῆς Ἑταιρείας ταύτης, ἀνέγνω διατριβὴν, δι' ἧς ἐσπούδασεν ἀποδειῖν ὅτι ἡ Κρανολογία τοῦ περιφήμου ἱατροδιδασκάλου Gall ἄγει πρὸς τὸν εἰμαρμενισμόν καὶ πρὸς τὴν ὑλαιοφροσύνην (matérialisme), καὶ ὅτι πρὸς τούτοις αὐτὸ τὸ φυσιολογικὸν σύστημα τοῦ Κρανολόγου ἱατροῦ ἐστὶν ὕβρις καὶ λοιδορία κατὰ τῆς ἀξιοῦτος τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ περικλής καὶ φιλάνθρωπος Latreille, ὁ κατ' ἐξοχὴν ὀνομαζὸς δι' ὅσα ἐξέδωκε συγγράμματα περὶ τῶν ἐντόμων, ἀνέγνω ἐνώπιον τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν τοῦ Γαλλικοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὴν 17 τοῦ Μαρτίου, 1817, λόγον τῷ ὄντι θαυμάσιον, ἐπιγραφόμενον „ Considérations nouvelles et générales sur les insectes vivant en Société“. Ὁ λόγος οὗτος ἐπηνέβη ἀξίως ὑπὸ πάντων τῶν ἀκροατῶν, ἐτυπώθη πρὸ μικροῦ δαπάνῃ τοῦ συγγραφέως καὶ διανεμήθη δωρεὰν πρὸς τοὺς αὐτοῦ φίλους καὶ γνωρίμους. Θαυμάζει δέ τις μάλιστα τὸν ἡθικώτατον τρόπον, δι' οὗ ἡ εὐφραδὴς Latreille πραγματεύεται περὶ τῶν μελισσῶν καὶ μυρμηκῶν. Πολλοὶ σοφοὶ ἐνησχολήθησαν εἰς τὴν ἐντομολογίαν· ἀλλὰ πρὸ πάντων ὁ Swammerdam, ὁ Réaumur, ὁ Geer, ὁ Bonnet, οἱ δύο Hubert, καὶ ἰξαιρέτως ὁ ἀξιοσέβαστος Latreille, συνέγραψαν πάμπολλα καὶ ἀξιόλογα, παρατηρήσαντες φιλοσοφικῶς τὴν φύσιν καὶ τὰ ἥθη τῶν ἐντόμων. Ἰδοὺ πῶς ἀρχεται ὁ λόγος τοῦ φιλοσόφου Latreille. „ Si les moyens que, plusieurs animaux solitaires mettent en usage pour leur conservation et celle de leurs races, nous inspirent déjà un

„sentiment de surprise et souvent d'admiration par leur simplicité, leur variété et surtout par leur appropriation au but qui en est l'objet, combien doivent nous intéresser d'avantage les animaux qui vivent réunis en corps de société, soumis à une sorte de police et de gouvernement qu'on a qualifié du nom de république! Lorsqu'après avoir étudié les habitudes des premiers nous observons les mœurs des autres, il semble que nous nous soyons transportés du séjour d'une peuplade grossière de sauvages au sein d'un grand empire. Au lieu de quelques huttes éparses, nous trouvons des cités populeuses bâties sur le plan le plus régulier, divisées avec un ordre merveilleux pour la plus grande commodité des habitans, dans lesquels la moindre portion de terrain est employée de la manière la plus utile, où tout enfin est prévu avec cette sagesse digne du Grand Maître qui a dirigé les travaux; c'est, pour me servir de la comparaison de Bonnet, la cabane de Robinson mise en parallèle avec les monumens de Rome L'observation et la critique ont fait connaître les véritables merveilles de l'histoire de ces insectes, et si elle a perdu les faux ornemens qu'elle avait reçus de ses romanciers, elle s'est vue enrichie de faits inconnus aux anciens, et dont quelques-uns même sont si extraordinaires qu'on serait tenté de les prendre pour des fictions. Aucune classe du règne animal ne manifeste avec tant d'éclat et de tant de manières la sagesse infinie de l'Auteur de la nature; et comment, en effet, sans des précautions multipliées, aurait-il pu garantir l'existence d'êtres aussi faibles et environnés d'un si grand nombre d'ennemis?

Μετὰ τὴν γενικὴν περιγραφὴν τῶν ἐντόμων, καὶ μάλιστα τῶν μυρμηκῶν καὶ μελισσῶν, ὁ ἀληθὴς φιλόσοφος Latreille προσέβησι τὰ ἀξιοσημείωτα λόγια τὰδε:

„De tout ce que je viens d'exposer, je me plais à déduire cette conséquence: les lois qui régissent les sociétés des insectes, celles même qui nous paraissent les plus anormales, forment un système combiné avec la sagesse la plus profonde, établi primordialement, et ma pensée s'élève avec un respect religieux vers cette raison éternelle

ἀνάγονται εἰς αὐτὴν τὴν κλάσιν, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 1789 μέχρι τέλους τοῦ 1816. β) μίαν περὶ Μετάλλων πραγματευμένην ἱστορίαν τῆς Γαλλίας ἐν τῷ δεκάτῳ ἐννάτῳ αἰῶνι· γ) τὸν Ζ'. καὶ Η'. τόμον περὶ εἰδήσεων καὶ ἐπιτομῶν χειρογράφων (Notices et extraits des Manuscrits. 2. Vol. in 4.)· δ) τελευταῖον, L'Histoire litteraire de la France, et 1° Recueil des ordonnances des Rois de France de la Troisième Race. Τῶν δύο τούτων πονημάτων, τὰ ὅποια διεκοπήσαν ἀναμέσον τῶν ταραχῶν τῆς ἐπαναστάσεως, ἡ συνῆχεια ἄρχισε πάλιν ἐν ἔτει 1803 διὰ προσαγωγῆς τῆς Διοικήσεως. Ἐν ἔτει 1815 ἐφάνη ὁ Ις'. τόμος τῶν Θεσπισμάτων τῶν Βασιλέων (des Ordonnances des Rois), καὶ ὁ ιγ'. τῆς Ἱστορίας τῆς Γραμματείας (Histoire Litteraire). Τὸ πρῶτον τούτων τῶν πονημάτων (Ι. Τόμος εἰς φύλλον) συμπεριλαμβάνει τὰ ἔτη μεταξὺ 1463 ἕως 1467.

Ὁ ιγ'. τόμος τῆς Ἱστορίας τῆς Γαλλικῆς Γραμματείας (Ι. Τόμ. εἰς φύλλον) περιέχει ἐν μέρος τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος. Καὶ τί ὄφελος, ἤθελεν εἰπεῖ τις, ἐλπίζεται ἀπ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας τῆς βαρβαρότητος, καθ' ἃς μόνον τὸ πάθος ἐμφύχωνε τὰ πνεύματα, καὶ τὰ ἔρριπτεν εἰς ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἤμποροῦν νὰ ὀνομασθῶσιν ὡς μαωραὶ, διότι κἀνὲν τῶν εὐφελῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν οὔτε ἐσκοπεύθησαν, οὔτε κ' ἐσυλλογίσθησαν οἱ πρὸς ταύτας ἐνθουσιῶντες ὁρμώμενοι; Καὶ δὲν εἶναι περιέργον, ἀποκρινόμεθα, νὰ γνωρίσωμεν ἀπὸ τὰς ἰδέας καὶ τὸν τρόπον τοῦ λέγειν ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων ὁ λόγος ἴσχυε μεγάλως εἰς λαοὺς βεβουλισμένους πρὸ πολλῶν αἰώνων εἰς τὸν λήθαργον τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς δουλείας; Δὲν εἶναι προσέτι πρᾶγμα ἡδονικὸν τὸ νὰ ἴδωμεν, πῶς γεννᾶται, ἢ τοῦλάχισον πῶς ἀναπτύσσεται ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα καὶ Γραμματεία ἐνταυτῷ ἐκ τῆς τῶν ἐσχάτων Λατίνων συγγραφέων γλώσσης καὶ τῶν κακῶς νοηθέντων λειψάνων τῆς Ἑλληνικῆς Μυθολογίας καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἱστορίας, ἐκ τῶν πεπαλαιωμένων ἰδιωμάτων, καὶ τῶν κατὰ τὸ ἡμισυ μέρος ἐξηλειμμένων παραδόσεων τῶν Γάλλων καὶ Φράγκων, ἐκ τῶν ἀτελῶν γνώσεων, τῶν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μετακομισμένων, καὶ ἐκ τῶν μᾶλλον ζωηρῶν παρὰ καθαρῶν ἰδεῶν, τὰς ὁποίας ἀναγκάως ἔπρεπε νὰ γεννήσῃ ἡ ὑπὸ τὰς αὐτάσημαίαις ἑωσις τόσων ἐθνῶν, ὁποῖα πρὸ ὕστερον δὲν ἐγνω-

„qui, en donnant l'existence à tant d'êtres divers, a voulu en perpétuer les générations, par les moyens sûrs et invariables dans leur exécution, cachés à notre faible intelligence, mais toujours admirables“. —

Ἰδοὺ, ὦ φίλοι ὁμογενεῖς, πῶς καρποφορεῖ ἡ φιλοσοφία ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν καλῶς καὶ ἐλευθερίως τραφέντων. Τελειοποιήσατε λοιπὸν καὶ ὑμεῖς ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι τὴν ἀγωγὴν τῶν παιδῶν, ἵνα ἐλαττωθῇ (ὅσον ἐστὶ δυνατόν) ἡ κακία, ἡ μοχθηρία καὶ ἡ βαρβαρότης, δι' ἃς περ ταλαινίζουσιν ἡμᾶς πάντα σχεδὸν τὰ σοφὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης. „Ἐγείραι ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν!“.

Ἐν Δουδίνῳ, τῇ ἐ τοῦ Ἰουλ., αἰαίζ'.

Ἑλληνόφρων Σαλαμίνιος.

ΠΟΛΙΤΕΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Κ. Οἰκονόμου

Αὐτοσχέδιος διατριβὴ περὶ Σμύρνης.

§. α'. Ἡ Σμύρνα, κατὰ τὴν πιθανωτέραν χρονολογίαν, ἐκτίσθη εἰς τὴν Αἰολίδα τῆς Ἀσίας χιλίους ἑκατὸν τριάκοντα χρόνους πρὸ Χριστοῦ (α), ἤγουν τρεῖς χιλιάδας παρὰ πενήκοντα τρεῖς χρόνους πρὸ τῆς σημερινῆς ἐποχῆς μας. Τινὲς ἀναβιδάζουσι τὴν ἀρχὴν τῆς εἰς ἀκόμῃ παλαιότερων χρόνων ἐποχῆν. Στέφανος ὁ Βυζάντιος (β) καὶ ὁ ῥήτωρ Ἀρισείδης τὴν ὀνομάζουσι πόλιν Τανταλίδα, ὡς κτίσμα τοῦ Ταντάλου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὠνομάσθη Ναύλοχον κατ' ἀρχάς. Σμύρνα δὲ ὕψερρον ἐκλήθη ἀπότινος τῶν Ἀμαζόνων. Οἱ δὲ Ἡρόδοτος (γ) μᾶς βεβαίονει, ὅτι κτίσης καὶ θεμελιωτῆς τῆς

(α) Voyage du J. Anachars. Tom. 7. Table. 1, καὶ Tabl. IV. (β) Περὶ πόλεων. Λέξ. Σμύρνα. (γ) Περὶ τῆς Ὀμήρου βιοτ. §. ι. Πολλοὶ ἀπὸ τοῦς ἀλλογενεῖς Κριτικὸς θεωροῦν τὸ σύγγραμμα τοῦτο τοῦ Ἡροδότου ὡς νόθον, διὰ τινὰς μάλιστα διαφορὰς χρονολογικὰς, αἱ ὁποῖαι δὲν συμφωνοῦσι μὲν τὰς Μούσας του. Οἱ βέβαιος ἀπὸ τοῦς ἀρχαιοτέρους (De histor. Graec.

Σμύρνης ὑπῆρξε μετὰ τῶν Αἰολέων Κυμαίων ὁ Θησεύς (α), ὅς τις καὶ τὴν ὠνόμασε Σμύρναν εἰς μνημόσυνον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σμύρνης. Ἀλλ' ὁ αὐτὸς Ἡρόδοτος πάλιν εἰς τὰς Μούσας του λέγει, ὅτι ἡ Σμύρνα ἐκτίσθη ἀπὸ τοὺς Κολοφωνίους (β). Ἰσως ἐνταῦθα ἐννοεῖ τὴν ἀπὸ τοὺς Κολοφωνίους δευτέραν κατοίκισιν τῶν Σμυρναίων εἰς τὴν πόλιν των, τὴν ὅποιαν ἀναγκασθέντες οὗτοι νὰ παραιτήσῃσιν εἰς τοὺς ἐχθροὺς των Αἰολεῖς, κατέφυγον εἰς τὴν Κολοφῶνα, καὶ πάλιν ὁρμήσαντες τὴν ἐπανελάβον, βοηθούμενοι ἀπὸ τοὺς Κολοφωνίους (γ). Ἀλλ' ἡ πιθανωτέρα περὶ ἀρχῆς τῆς Σμύρνης δόξα φαίνεται ἡ τοῦ Στράβωνος. Ὁ φιλόσοφος οὗτος Γεωγράφος λέγει (δ), ὅτι Σμύρνα πρῶτον ὠνομάσθη ἀπὸ μιᾶς τινος τῶν Ἀμαζόνων μέρος τῆς Ἐφέσου. Ἐπειτα πλῆθος τῶν Ἐφεσίων ἦλθον καὶ ἐκατοίκησαν τὴν Αἰολικὴν Σμύρναν, διώξαντες ἀπ' αὐτὴν τοὺς Λελεγας, παλαιὸν ἔθνος Καρικόν, καὶ τὴν παρωνόμασαν ἀπὸ Σμύρνης τῆς Ἐφέσου. Φαίνεται λοιπὸν ἡ Σμύρνα κυρίως ἀποικία τῶν Ἀθηναίων· ἐπειδὴ καὶ οἱ Ἐφεσίοι ἦσαν Ἀθηναῖοι (ε), ἀποικοὶ δηλονότι τῶν Ἰώνων ἐκείνων, οἵτινες ἦλθον εἰς Ἀσίαν ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὸν Ἀν-

I. 3) καὶ ὁ Καισαρότης ἀπὸ τοῦς νεωτάτους (Volgarizat. iliad. Omer. Tom. 1. pag. 39) διόσχυρίζονται, ὅτι εἶναι γέννημα χειρὸς νεωτέρας τοῦ Ἡρόδοτου. Ἀλλ' ὁ Ταπιανὸς (Λόγ. πρὸς τοὺς Ἑλλήνας), ὁ Εὐστάθιος, ὁ Σουΐδας, ὁ Βυζάντιος Στέφανος (περὶ πόλ.) γνωρίζουσι τὸ βιβλίον γνήσιον τοῦ Ἡρόδοτου πόνημα.

(α) Ὁ Ἡρόδοτος ἐννοεῖ ἄλλον Θησεῖα τοῦ μεγάλου Θησεῖος νεώτερον, Θεσσαλὸν, ἐγκλον τοῦ Ἀδμήτου. Ἀλλ' ὁ Πανσχάνης (Αχαϊκ.), καὶ ὁ Ἀρκεΐδης (γ. ἐπίκ.) καὶ ὁ ἀρχαῖος ἐπιγραμματοποιὸς, τοῦ ὁποῦ ἀναφέρομεν παρκατιόντες τοὺς δύο στίχους, καὶ ὁ Ῥωμαῖος Ἱστορικὸς Τάκιτος (Annal. IV.), φαίνονται, ὅτι ἐννοοῦσι τὸν μεγάλον Θησεῖα. Εἶναι ἀληθές, ὅτι περὶ τοῦ ἥρωος τούτου δὲν ἱστορεῖται τοιοῦτον ἔργον ἀπὸ τοὺς σωζομένους Ἑλληνας ἱστοριογράφους. Πλὴν τούτου ἡ εἰς τὴν Ἀσίαν τῶν Αἰολέων καὶ Ἰώνων ἀποικία ἔγινε πολὺ ὕστερον τοῦ μεγάλου Θησεῖος. Ἀλλ' ἀπ' ἄλλου μέρους λέγουν, ὅτι ἡ Σμύρνα ἦτο μία τῶν Ἀμαζόνων, πρὸς τὰς ὁποίας ἐπολέμησεν ὁ Θησεύς μετὰ τοῦ Ἡρακλέους, καὶ ταύτην ἐνημφεύθη πρὸ τῆς Ἰσπολύτης. Ταυτοτρόπως εἰς τοὺς μυθολογικοὺς χρόνους εἶναι ἀνεξεύρετος ἡ ἀλήθεια. (β) Κλεισὶ Κεφ. Δ. (γ) Στράβ. ΙΑ. σελ. 634. (δ) Στράβ. ΙΑ. (ε) Πλάτ. Ἰων.

δροκλου γνήσιον υἱὸν τοῦ Κόδρου βασιλέως τῶν Ἀθηναίων (α)· καὶ τοῦτο ἴσως ἐννοεῖ ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος Ἐπιγραμματοποιὸς ὀνομάζων Ἀθηναῖον καθ' Ὑμυρναῖον τὸν θεῖον Ὅμηρον.

„Ἡμέτερος γὰρ ἐκεῖνος ὁ χρύσεος ἦν πολιίτης·

„Εἵπερ Ἀθηναῖοι Σμύρναν ἀπωκίσσαμεν (β).

§. β'. Οἱ Σμυρναῖοι εἰς τὴν πρῶτην ἐποχὴν τῶν δὲν ἐφάνησαν κατώτεροι τῆς παλαιᾶς εὐγενείας τῶν. Καὶ εἰς τὴν σοφίαν καὶ εἰς τὴν ἀνδρίαν διέλαμψαν, ὅσων καὶ οἱ Μιλήσιοι, καὶ οἱ Ἐφέσιοι, καὶ οἱ Κολοφώνιοι, καὶ οἱ ἄλλοι συναδελφί τῶν Ἴωνες. Ἄν αἱ Κλαζομεναὶ καυχῶνται διὰ τὸν Φυσικὸν Ἀναξαγόραν, καὶ ἡ Μίλητος διὰ τὸν Ἀναξίμενην καὶ τὸν Θαλῆν, ἔχει καὶ ἡ Σμύρνα νὰ καυχῇ καὶ δι' ἄλλους πολλοὺς βλασφύστis, καὶ διὰ τὸν ἀθάνατον Πατέρα τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας τὸν Ὅμηρον. Ἀλλὰ περὶ τούτου μὲν ὕστερον. Ὅταν δὲ περὶ τῆς ἀνδρίας τῶν παλαιῶν Σμυρναίων, τοὺς δοξάζει ὁ πόλεμος, τὸν ὁποῖον ἔκαμαν κατὰ τῶν συνεπαρχιωτῶν καὶ πορθητῶν αὐτῶν Αἰολέων, ἀπὸ τῶν ὁποίων τὴν ἀδικίαν ἐλευθερωθέντες, συνηθίσαν μὲ τοὺς Ἴωνας. Τοιοῦτοτρόπως ἡ Σμύρνα μετέβη ἀπὸ τὴν Αἰολίδα ἐπαρχίαν εἰς τὴν Ἰωνίαν (γ). Τόσον καλὴ καὶ περιμάχης, λέγει ὁ Στράβων, ἦτο ἡ παλαιὰ Σμύρνα (δ), ὥστε ἐμάχοντο περὶ αὐτῆς ὡς περὶ καλλίστης παρθένου, τὰ δὲ δύο ἀξιολογώτερα τῆς Ἀσίας ἔθνη, οἱ Ἴωνες καὶ οἱ Αἰολεῖς. Καὶ αὕτη ἡ γνώμη τοῦ Γεωγράφου μαρτυρεῖται ἀπὸ τὸν περίφημον Ποιητὴν Μίμνερμον, τοῦ ὁποῖου ἀναφέρει ὁλόκληρον ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ποίημά του, τὸ ἐπιγραφόμενον Ναννώ (ε).

§. γ'. Μετὰ ταῦτα οἱ Σμυρναῖοι, ἀναπαυόμενοι εἰς τοὺς κόλπους τοῦ πλούτου καὶ τῆς εὐθηνίας, ἔπαθον ὅτι πάσχουσι συνήθως ὅλαι αἱ εὐδαίμονες πόλεις, κατήντησαν δηλονότι εἰς τὴν κατάχρησιν τῆς τρυφῆς. Ἀπ' αὐτοὺς μάλιστα ἔλαβαν τὴν ὑπόφωρμὴν δύο παλαιαὶ παροιμίαι Ἰωνικὴ τρυφή (ζ), καὶ Σμυρναίων ἡβή (η). Διὰ ταῦτα ἀκολούθως αἱ τρυφεραι χεῖρες τῶν δὲν ἐκράτησαν ἀξίως τῆς Ἑλληνικῆς ἀνδρίας τὰ κοντάρια κατὰ τῶν Λυδῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους προτίτερα

(α) Στράβ. ΙΔ. (β) Ἐπιγρμ. Βιβλ. Ε'. (γ) Ἡρόδοτ. Κλειῶ. (δ) Στράβ. ΙΔ. (ε) Αὐτ. αὐτόθ. (ζ) Λουκιαν. Εἰκόσιν. (η) Ἀποσέλ. Παροιμ. Μῆν. λέγ. Γεωγρ. σελ. 464. Ἀριστοτ. Πολιτ. Ε'.

γενναίως εἶχον ἀντισταῖν (α). Ἀναγκασθέντες νὰ πολεμήσωσι τὸ τελευταῖον κατὰ τῶν βαρβάρων τούτων γειτόνων των οἱ Σμυρναῖοι, ἐνίκηθησαν (β), καί, ἐπειδὴ ἡ πόλις των κατεσκάφη, διεσκορπίσθησαν εἰς τὰ περίξ χωρία. Τὴν δυσυχίαν των ταύτην τὴν ἐλεεινολογεῖ ὁ μακαρίτης Θεόγνις εἰς τὰ ἐλεγεία του

„Υβρις καὶ Μάγνητας ἀπώλεσε καὶ Κολοράνα

„Καὶ ΣΜΥΡΝΑΝ — — — — (γ).

Μ' ὅλον τοῦτο οἱ Σμυρναῖοι καὶ διεσκορπισμένοι διετήρησαν τὴν ὁμόνοιάν των, καὶ ἐφύλαξαν ἀμικτον καὶ ἀκέραιον τὸ ἔθνος των. Ο' Στράβων (δ) καὶ ὁ Πausanias (ε) μᾶς βεβαιῶνουν, ὅτι ἐκατοίκουν τετρακοσίους χρόνους κωμηδὸν περίξ τῶν εἰρηπίων τῆς πόλεώς των. Πιθανώτατα εἶχαν τὰς κατοικίας των εἰς τὴν καλλίστην τῆς Σμυρναϊκῆς χώρας πεδιάδα, ὅπου τῶρα εὐρίσκονται καλὰ χωρία καὶ ἐν αὐτοῖς τῶν Σμυρναίων τὰ ἀγροκήπια. Ο' Βουρνόδας μὲ τοὺς χρυτοὺς του κήπους, τὸ Ναρλήκιον μὲ τὰ σκιερὰ δάση τῶν ροιδιῶν του, τὸ Χαζιλιρίου μὲ τὰς εὐμόρφους σειρὰς τῶν καρποφόρων ἐλαιῶν του, τὸ Βουνάρπασι (τὰ παλαιὰ Περικλύσα (ζ)) μὲ τὰ κρυφάλλινα νερά του, ὁ Κουκλουζᾶς μὲ τὴν ὑψηλὴν Σαωρίαν του, ὁ Βουζᾶς μὲ τοὺς ἀκόμη σώζοντας τὸ ὄνομα Παραδείστους του, τὸ Σεϊδίκιον μὲ τοὺς ἀνθηροὺς του καὶ χαριεστάτους λόφους, ὅλα ἀπλῶς τὰ περίξ τῆς Σμύρνης χωρία, ὅσαν καὶ ἂν ἐσκαρῶνθῃσαν κατὰ τὰ ὀνόματα, σώζουσιν ὅμως τὴν φυσικὴν των εὐγένειαν καὶ χάριν, ἥτις τὰ ἔκαμνεν εὐμορφα μέλη τῆς δυσυχῶς διαμελισθείσης ποτὲ Σμύρνης.

§. δ'. Τοιουτοτρόπως διεσκορπισμένοι ἐζοῦσαν οἱ Σμυρναῖοι εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς βασιλείας τῶν Περσῶν. Ἀλλὰ καὶ συνοικισμένοι ἂν ἦσαν εἰς μίαν πόλιν, πάλιν δὲν ἐμποροῦσαν νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τοῦτον τὸν χεῖμαρρον, καθὼς δὲν

(α) Πausan. Μεσσηνικ. κεφ. κζ'. Τὴν πρώτην κατὰ τοῦ Ρόγου καὶ τῶν Ἀνδῶν νάσιν τῶν Σμυρναίων ὑμνήσεν ὁ Μένανδρος εἰς τὰ ἐλεγεία του, τὰ ἐποῖα μᾶς ἀναφέρει ὁ Πausan. Βασιτικ. κεφ. κθ'. (β) Νικόλ. Λαμασκ. σελ. 243 ἐκδοσ. Κοραῆ. Ἡρόδ. Κλειοτ. α'. (γ) Γνωστ. ἐλεγ. στίχ. 1104. (δ) Γεωργ. 14. (ε) Ἀχαϊκ. β'. (ζ) Τόπος δὲ ἔστιν οὗτος τῆς Περικλύσα (γράφ. Περικλύσα) ἐγγὺς πον τῆς Σμύρνης, διὰ τὸ πολλοῖς τοῖς ὕδασι περικλυθεῖσαι οὕτω πως κητομαζόμενος. Γεώργ. Ἀκρασχ. ἱστορ. §. νβ. σελ. 44.

ἀντεστάνησαν ὅλαι αἱ μεγάλαι πόλεις τῆς Ἰωνίας, ὅλαι αἱ νῆ-
σοι, ὅλη ἡ Ἑλλάς πλὴν τῆς Πελοποννήσου, τῆς ὁποίας ἡ
δύναμις μαζί με τὸ ἀκαταναυμάχικτον κράτος τῶν Ἀθηναίων
ἔμελλον νὰ κατατροπώσωσι τὸ τέρας τοῦτο τῆς βαρβαρότη-
τος, καὶ νὰ τὸ ἀναγκάσωσι νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ βασιλείου
του, ἀφ' οὗ ἀφῆκεν ἐλευθέραν καὶ τὴν θάλασσαν τὴν Ἑλλη-
νικὴν, καὶ ἔλην τὴν μικρὰν Ἀσίαν. Ἀλλὰ τὴν τελείαν ἐκδι-
κησιν τοῦ ἐχθροῦ τῆς Ἑλλάδος Πέρτου ἀπέκειτο εἰς τὸν Μέ-
γαν Ἀλέξανδρον νὰ τὴν ἐκτελέσῃ. Ὁ Μέγας οὗτος πορθητὴς
τῶν βαρβάρων διαβαίνων ἀπὸ τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν Ἀσίαν,
διὰ νὰ ζήσῃ τὰς τροπαιοφόρους τοῦ σιμαίας εἰς αὐτὰ τῆς Περ-
σίας τὰ σπλάγχνα, ἐσεβάσθη τὴν εὐγένειαν τῶν Σμυρναίων,
καὶ ἠθέλησε κατὰ τινα χρησμὸν νὰ ἀνανεώσῃ τὴν παλαιὰν
τοῦ Ὁμήρου πατρίδα. Ἐσύναξε λοιπὸν τοὺς συμπολίτας τού-
του τοῦ Ποιητοῦ ἀπὸ τῶν κωμῶν των τὴν ἡσυχίαν, καὶ τοὺς
συνοίκισεν εἰς μίαν πόλιν, κτίσας τὴν σημερινὴν μας Σμύρ-
ναν μέρος εἰς τὰ πλάγια τοῦ ὄρους Πάγου καὶ μέρος εἰς τὸ
ὑποκείμενον παραθαλάσσιον πεδίου (α). Ἀπέχει δὲ τῆς πα-
λαιᾶς ἡ σημερινὴ Σμύρνα, κατὰ τὸν Στράβωνα (β), εἴκοσι
σταδίους, δηλονότι τρία τέταρτα λεύγας Γαλατικῆς, ἢ ἂν θέ-
λῃς, τρία τέταρτα ὥρας Τουρκικῆς κατὰ τὸ συνειδισμένον μας
μέτρον. Ποῦ ἦτο ἡ θέσις τῆς πηλαιᾶς Σμύρνης δὲν εἶναι τό-
σον εὐκὸλον εἰς τὴν Ἀρχαιολογίαν νὰ μᾶς βεβαιώσῃ. Ἡ πα-
λαιὰ Σμύρνα ἦτο πλησίον τοῦ Μελίτος ποταμοῦ, παρὰ τὴν
θάλασσαν κτισμένη εἰς τὸν Αἰολικὸν μυχόν, πρὸς τὸν ὁποῖον
εἶναι τὸ βαρβαρικώτερον σήμερον ὀνομαζόμενον Δαραγάτζιον.
Κατὰ ταύτην τὴν θέσιν της, ἣτις διορίζεται ἀπὸ τὸν Στρά-
βωνα (γ) καὶ ἀπ' αὐτὸν τὸν Ὁμήρον (δ), φαίνεται ὅτι ἡ πα-
λαιὰ Σμύρνα ἐκτείνετο ἕως τῶν λουτρῶν τῆς Ἀρτέμιδος, ἡ
Τουρκικώτερον, τοῦ Χαλκαμπουνναρίου τὰς ὄχθας· καὶ τοῦτον
ἐνόμισαν Μελῖτα τινὲς τῶν ἀλλογενῶν Περιηγητῶν (ε).
Ἀλλ' ὁ Στράβων ὀνομάζει φανερώς Μελῖτα τὸν σημερινὸν
τοῦ Γεφυρίου μας ποταμόν· ὡσαύτως καὶ ὁ Σμυρναῖος Ἀριεῖ-

(α) Πausan. Ἀχαϊκ. Ε'. Ἀριεῖδ. ὁ Ῥήτ. Λόγ. ΙΑ'. (β) Στράβ. ΙΔ'.
(γ) Αὐτ. αὐτόθ. (δ) Αἰολίδα Σμύρναν Ἀλγυεῖτονα, Ποτνιανάκτον. Ἐ-
πηρ. ΑΖ'. (ε) Magasin Encyclopéd. Tom. 5. 1813. dissert. sur La Smyrne.
par Mr. Ticon.

δης(α)· καὶ τοῦτο, φαίνεται, εἶναι τὸ ἀληθές. Ἡ παλαιὰ Σμύρνα ἔκειτο βέβαια εἰς τὸν Αἰολικὸν μυχόν. Ὁ χρησμὸς εἶπε τοὺς Σμυρναίους νὰ περάσωσι τὸν Μέλιντα καὶ νὰ ἔλθωσι πρὸς τὸ ὄρος τοῦ Πάγου διὰ νὰ κτίσωσι τὴν νέαν τῶν πατρίδα.

„Τρισμάκαρες κείνοι καὶ τετράκις ἄνδρες ἔσονται,

„Ὡς Πάγον οἰκήσουσι πέρην ἱεροῦ Μελίτος (β).

Πάγος εἶναι τὸ ὄρος εἰς τὸ ὅποιον εἶναι κτισμένη ἡ σημερινὴ Σμύρνα. Ποταμὸς, ἄξιος τοῦ ὀνόματος, δὲν εἶναι ἄλλος νὰ περάσωμεν ἐρχόμενοι ἀπὸ τοῦ Αἰολικοῦ μυχοῦ πρὸς τὸν Πάγον παρὰ τοῦ Γεφυρίου τὸν ποταμὸν. Ἐπεταὶ λοιπὸν νὰ ᾔναι οὗτος ὁ Μέλιν· καὶ ἔχει δίκαιον ὁ Στράβων. Ἀλλ' ἡ παλαιὰ Σμύρνα, λέγουσιν οἱ ἀντικείμενοι, ἔκειτο πλησίον τοῦ Μελίτος καὶ ὄχι τόσον μακρὰν, ὅσον φαίνεται τώρα. Ναί, ἀποκρίνομαι· πλὴν δὲν εἶναι πρῶτος ὁ Μέλιν, ὅστις ἠναγκάσθη ἀπὸ τὸν καιρὸν νὰ παρεκτραπῇ ἐκ τῆς ἀρχαίας του κοίτης. Ἐπειτα, καὶ τώρα ἀκόμη πλημμυρῶν τὸν χειμῶνα βρέχει τῆς παλαιᾶς Σμύρνης τὰ κράσπεδα. Ἀλλ' ὅστις ἂν ᾔναι ὁ Μέλιν, καὶ ὅπου ἂν ἔκειτο ἡ παλαιὰ Σμύρνα, τῆς σημερινῆς ἡ θέσις εἶναι ἔργον τοῦ Ἀλεξάνδρου κατὰ τὸν Πausanίαν, ἡ τῶν διαδόχων του Ἀντιγόνου καὶ Δυσσεμάχου, κατὰ τὸν Στράβωνα (γ). Ὡς ἡ πόλις αὕτη ζῇ δὴν χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ἐξήκοντα περίπου ἐνιαυτοὺς ἀπὸ τῆς δεμελιώσεώς της ἕως τῆς σήμερον.

§. ε. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου ἡ Σμύρνα ἐχειροτονήθη μητρόπολις τῆς Ἰωνίας, καὶ καθέδρα τοῦ Ἀντιγόνου, ὅστις ἔμεινε διοικητὴς ὅλης τῆς μικρᾶς Ἀσίας. Διὰ ταῦτα ἐπεῖχεν ἑνδοξὸν τόπον καὶ ἡ νεωτέρα, ὡς καὶ ἡ παλαιὰ Σμύρνα, εἰς τὰ Πανιώνια, κοινὴν τῶν Ἰωνῶν εἰς τιμὴν τοῦ Ποσειδῶνος Πανήγυριν (δ). Τοῦτο φαίνεται ἀπὸ παλαιὸν τῆς νόμισμα, ἐπιγραφόμενον ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ, καὶ ἀπὸ τοῦ Pausanίου τὴν μαρτυρίαν (ε). Ἀναφέρει δὲ ὁ Pausanίας καὶ ἰδιαιτέραν Ἰωνικὴν Πανήγυριν εἰς τὴν Σμύρνην συγκροτούμενην χάριν ἀγῶνων (ζ). Τούτους δὲ τοὺς ἀγῶνας ὠνόμαζον καὶ πρῶτους κοινούς τῆς Ἀσίας, ὡς φαίνεται

(α) Μονοψῆς ἐπὶ Σμύρν. (β) παρὰ Pausan. Ἀχαΐκ. Ε. (γ) Στράβ. Βιβλ. ΙΔ'. (δ) Ἡρόδοτ. Βιβλ. Α. κεφ. 8. καὶ Διόδωρ. ΙΕ'. 49. (ε) Pausan. Ἀχαΐκ. Ε'. (ζ) Ἡλιακ. Β, κεφ. ΙΔ.

εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων Μαξιμίνου, καὶ Γορδιανοῦ καὶ Γαλλιήνου νομίσματα τῆς Σμύρνης, τὰ ὅποια ἐπιγράφονται ΠΡΩΤΑ. ΚΟΙΝΑ. ΑΣΙΑΣ. ΕΝ. ΣΜΥΡΝΗ (α). Ἀλλὰ καὶ ἀφ' οὗ κατέπιεν ἡ Ῥώμη τὴν Ἑλληνικὴν βασιλείαν, ἡ Σμύρνα ἐτιμήθη καὶ ἐκοσμήθη ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐνδοξοὺς Αὐτοκράτορας τῆς Ῥώμης ὥς καὶ ἐνομιζέτο καὶ ὠνομάζετο ἡ λαμπροτέρα πόλις τῆς οἰκουμένης (β). Ἐὰν πισεύσωμεν τὸν Φιλόκρατον (γ), ἡ πόλις αὕτη ἐφθασεν εἰς τόσιν ἀκμὴν, ὥς καὶ ἡ πόλις ἀπὸ τὰς λαμπροτάτας τῆς σημερινῆς Εὐρώπης δὲν εἶναι ἀξία νὰ συγκριθῇ πρὸς αὐτήν. Τὸ ἐμπόριον, αἱ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι, τὰ δημόσια καὶ ἰδιαίτερα οἰκοδομήματα, ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ φιλανθρωπία τῶν Σμυρναίων ἀνέδειξαν εἰς τὸν ἄκρου τῆς ἀνθρωπίνης τελειότητος βαθμὸν. Ναοὶ, Σχολεῖα πάσης μαθήσεως, καὶ ἰδιαίτερος Ἰατρικῆς, Λουτρά, Νοσοκομεῖα, Στραὶ μεγάλοι, λιθόσρωτοι ὁδοί, θωρακισμὸς ὁμοιομοιᾶ, Θεάτρα, Γυμνάσια, Βιβλιοθήκαι, ὅλα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα κοσμήματα τῆς Σμύρνης ἀπέδειξαν τὸ πρωτότυπον τῆς καλλονῆς καὶ τῆς εὐταξίας. Ὡς καὶ αὐτὸς ὁ αὐστηρὸς Στράβων ἠναγκάσθη, ὅταν ἴδε τὴν Σμύρναν, νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι αὕτη ἡ πόλις ἦτο ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΠΑΣΩΝ (δ). Οὗ δὲ Παυσανίας ἀναφέρει ὡς κάλλις καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν ἀπὸ τοὺς Σμυρναίους μάλιστα τιμωμένων Νεμέσεων καὶ Χαρίτων, μνημονεύων ἐνταύτῳ καὶ τὸ Ὁδεῖον τῆς Σμύρνης, καὶ τὸ Ἀσκληπιεῖον, τὸ ὅποιον ἐκτίσθη εἰς τὰς ἡμέρας του (ε). Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ συνέτρεχαν ἀπὸ νήσους καὶ ὑπέρους οἱ νέοι νὰ παιδευθῶσιν εἰς τῆς Σμύρνης τὰ σχολεῖα. Διὰ τοῦτο ὠνομάζετο Δάσος τῆς καλλιφωνίας τῶν σοφῶν, Μουσεῖον τῆς Ἰωνίας, Χαρίτων καὶ Μουσῶν καταγώγιον (ς).

§. ζ'. Πλὴν τούτων καὶ τῶν τοιούτων μαρτυριῶν, τῆς Σμύρνης ἡ δόξα κηρύττεται καὶ ἀπὸ διάφορα παλαιὰ μνημεῖα τῆς Ἀρχαιολογίας. Οὗ Περιγητῆς Σπώνιος (η) ἀναφέ-

(α) J. Eckhel. *Jon.* pag. 560. (β) Ἀλ. Ἀριστ. Λόγ. ΙΑ'. (γ) Φιλόκρατ. ἐν βίῳ Σοφίς. (δ) Στράβ. Γεωγρ. ΙΔ'. καὶ Λουκιαν. Εἰκόσ. (ε) Παυσαν. βιβ. Ζ. κεφ. Ε. καὶ Θ. κεφ. λβ'. (ς) Φιλόστρ. βίῳ Σοφίς. Α. καὶ (η) Voyag. Tom. 11.

ρει μίαν λαμπρὰν ἐπισολὴν τῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Ῥώμης Σεβήρου καὶ Ἀντωνίνου Καρακάλλα, διὰ τῆς ὁποίας ἀποδίδουσιν εἰς τοὺς Σμυρναίους Σαυμασίας τιμὰς διὰ τὴν εὐγένειαν καὶ σοφίαν των. Τὰ Ὀξωνιακὰ μάρμαρα περιέχουσιν ὡσαύτως καλλίσας περὶ τῆς Σμύρνης ἐπιγραφάς (α). Αἱ λαμπρότεραι ἄμωσ τῆς παλαιᾶς δόξης τῶν Σμυρναίων μαρτυρίαι συνάγονται ἀπὸ τὰ σωζόμενα νομίσματά των. Εἰς ἄλλα ἐξ αὐτῶν βλέπομεν, ὅτι ἡ Σμύρνα εἶχε Πρυτανεῖον, διότι φέρουσι τὸ ὄνομα Πρυτάνεων, με εἰκόνα τοῦ Αἰθερίου Διὸς (β). Τοῦτον ἐτίμων οἱ Σμυρναῖοι εἰς τὴν ἀκόμῃ τῶρα σωζομένην Ἀκρόπολιν των, τὴν ὁποίαν ὁ Πausanias μᾶς λέγει, ὅτι τὴν ἐπωνόμαζον Κορυφήν, καὶ αὐτοῦ ἦτο ναὸς ΔΙΟΣ ΚΟΡΥΦΑΙΟΥ, ἢ ΔΙΟΣ ΑΚΡΑΙΟΥ, ὡς φαίνεται εἰς χάλκινον τῆς Σμύρνης νόμισμα.

§. ζ. Ἄλλο νόμισμα τῶν Σμυρναίων ἔχει ἐπιγραφὴν ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. ΠΡΩΤΩΝ. ΑΣΙΑΣ. Τοῦτο τὸ νόμισμα ἔκοψαν οἱ Σμυρναῖοι εἰς τιμὴν τῆς Σαβίνης Τραγκυλλίνης· ἔχει δὲ ἀφ' ἐνὸς μέρους τὴν εἰκόνα τῆς Δήμητρος, καὶ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου τὴν εἰκόνα τῆς Ἀμαζόνος, τὴν ὁποίαν ἐτίμων οἱ Σμυρναῖοι ὡς ἐπώνυμον τῆς πόλεώς των (γ). Ἀπὸ ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν συμπεραίνεται εὐκόλως, ὅτι οἱ Σμυρναῖοι ἐτίμωντο ὡς πρῶτοι τῆς Ἀσίας· τὸ ὅποιον μαρτυρεῖ καὶ ὁ Ῥωμαῖος Τάκιτος (δ).

§. η. Διὰ ταύτην τὴν δόξαν των ἡμιλλᾶντο αἱ ἐνδοξότεραι πόλεις τῆς Ἀσίας νὰ διατηρῶσιν ὁμόνοιαν μετὰ τὴν Σμύρναν. Εἰς ἓν νόμισμα τῆς πόλεως ταύτης φαίνεται ἐπιγραφὴ ΕΦΕΣΙΩΝ. ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ. ΟΜΟΝΟΙΑ. εἰς ἄλλο πάλιν ΘΥΑΤΡΙΩΝ. ΙΕΡΑΠΟΛ. ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. ΟΜΟΝΟΙΑ. καὶ εἰς ἕτερον ΟΜΟΝΟΙΑ. ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. ΧΙΩΝ. ΕΦΕΣΙΩΝ (ε). Εἰς μάτην ἐφιλοτιμήθη ἡ Ἐφεσος νὰ λάβῃ τὰ πρωτεῖα τῆς Ἀσίας μετὰ ὅλην τὴν δόξαν της. Ἐτύπωσαν καὶ οἱ Ἐφέσιοι νόμισμα μετὰ ἐπιγραφὴν, ΕΦΕΣΙΩΝ. ΠΡΩΤΩΝ. ΑΣΙΑΣ. Ἀλλ' εὐθὺς οἱ φιλότιμοι Σμυρναῖοι τοὺς ἀντέστησαν μετὰ ἄλλο νόμισμα ἐπιγραφόμενον ΣΜΥΡΝΑ. ΠΡΩΤΗ. ΑΣΙΑΣ. ΚΑΛΔΕΙ. ΚΑΙ. ΜΕΓΕΘΕΙ (ς).

(α) Βλέπ. Encyclopéd. Tom. 31, article, Smyrn. (β) Αὐτόθ. (γ) Me-
moires, de litterat. Tom. XVII. 1—4, (δ) Histor. libr. IV. (ε) Ἀριστοδ.
Περὶ Ὁμον. πύλ. Τόμ. Β'. σελ. 307. (ς) Περὶ κάλλους καὶ μεγέθους τῆς

§. 9'. Ἀλλ' ἡ περὶ ἑαυτῶν μαρτυρία τῶν Σμυρναίων δὲν ἤθελεν ἴσως εἶσθαι τόσον ἀξιόπιστος, ἂν δὲν ἐφιλοτιμοῦντο καὶ οἱ Καῖσαρες τῆς Ῥώμης νὰ βεβαιώσωσι τὰ πρωτεῖά των. Οἱ Τιθέριος ἐχειροτόνησε τὴν Σμύρναν μόνην ἀφ' ὅλας τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἀσίας Νεωκόρον· ἦτο δὲ αὕτη λαμπροτάτη τιμὴ, τὴν ὁποίαν ἐχάριζαν οἱ Αὐτοκράτορες τῆς Ῥώμης εἰς τὰς πόλεις ἐκείνας, ὅπου κατένευαν νὰ κτισθῶσι ναοὶ εἰς ἀποθέωσιν τοῦ ὀνόματός των (α). Τοιοῦτον ἀξίωμα τὸ ἐπένυσε βέβαια κατ' ἀρχάς ἡ κολακεία, μ' ὅλον τοῦτο ὕψερρον ἀπέβη ζηλωτὸν σημεῖον τῆς εὐνοίας τῶν Αὐτοκρατόρων πρὸς τοὺς, εἰς τοὺς ὁποίους ἐχαρίζετο. Δεύτερον ἐχειροτονήθη ἡ Σμύρνα Νεωκόρος ἀπὸ τὸν Ἀδριανόν, ὡς φαίνεται εἰς τὰ Ὀξωνιακὰ Μάρμαρα, καὶ ἀπ' αὐτοῦ παρωνομασθῆναι ΑΔΡΙΑΝΗ. ΣΜΥΡΝΑ, ὡς φαίνεται εἰς ταύτης τῆς ἐποχῆς τὰ νομίσματά της (β). Καὶ τρίτον τέλος ἐτιμήθη καὶ μετὰ τοῦ Νεωκόρου τὸ ὄνομα, καὶ μετὰ τὴν ἐπωνυμίαν ΠΡΩΤΗ. ΑΣΙΑΣ ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Καρακάλλον. Αὗται αἱ τιμαὶ τῆς ἀποδεικνύονται καὶ ἀπ' ἄλλο νόμισμά της, εἰς τὸ ὁποῖον ἐναγινώσκειται ἐπιγραφὴ, ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. Γ. (τρίς) ΝΕΩΚΟΡΩΝ.

§. ι. Ἀλλὰ καὶ ἂν τὰ μνημεῖα ταῦτα τῆς τῶν Σμυρναίων εὐγενείας δὲν ἐσώζοντο, ἡ ἱστορία εἶναι ταύτης ἀφευδέστατος μάρτυς. Ἀπὸ τὸν ἱστορικὸν Τάκιτον μαθαίνομεν, ὅτι εὐθὺς ἀφ' οὗ ἐξουσίασαν τὴν πόλιν ταύτην οἱ Ῥωμαῖοι, τὴν ὑπερασπίσθησαν ἀπὸ τὸν πόλεμον τοῦ Ἀντιόχου, καὶ τὴν ἐτίμησαν καὶ διὰ τὰς φυσικὰς καὶ διὰ τὰς πολιτικὰς της χάριτας. Ὅταν ἐπολέμει ὁ Καῖσαρ μετὰ τὸν Πομπηίου, οἱ Σμυρναῖοι ἐκηρύχθησαν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Πομπηίου, καὶ τὸν ἐβοήθησαν μὲ ἱκανὰ καράβια. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καίσαρος οἱ Σμυρναῖοι ἀντέστησαν εἰς τὸν μαχιμώτατον Δολαβέλλαν. Καὶ ὅταν ἔπεσεν ἡ πόλις αὕτη ἀπὸ φοβερώτατον σεισμὸν κατὰ τὸ 177 ἀπὸ Χριστοῦ, ὁ Μάρκος Αὐρήλιος ἐφρόντισε νὰ τὴν ἀνακτίσῃ μετὰ πολλὴν λαμπρότητα καὶ εὐπρέπειαν. Ἐπεσάτει δὲ εἰς τὴν ἀνάκτισιν Δημοχάρης Σμυρναῖος, εἰς

Σμύρνης βλέπε πολλὰς μαρτυρίας συνηθροισμένας ἀπὸ τὸν Σπαγγέμεν. Spanhem. Tom. I. pag. 650.

(α) M. Vaillant sur les Néocores dissertat. 1. (β) J. Eckhel. Tom. 11. pag. 544.

τὸν ὁποῖον ἀνήγειραν οἱ συμπατριῶταί του εἰκόνα μὲ ἐπιγραφὴν

„Δαμόχαρι κλυτόμητι, δικασπόλε, σοὶ τόδε κῦδος·

„Ὅττι γε τὴν Σμύρναν μετὰ λοίγια πῆματα σεισμοῦ

„Ἐσσυμένως πονέων, αὐδὺς πόλιν ἔξετέλεσσας (α).

§. ια. Εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας· ὅταν οἱ Σμυρναῖοι ἦσαν αὐτόνομοι, εἶχαν ἐπάνυμον τοῦ ἐνιαυτοῦ ὄχι Ἀρχοντα, ὡς οἱ Ἀθηναῖοι, ἀλλ' Ἱερέα, ὅστις ἐπανομάζετο Στεφανιφόρος. Τὸ ἀξίωμα τοῦτο τὸ εἶχε καὶ ἡ Μαγνησία, καὶ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ πόλεις τῆς Ἀσίας. Διέμεινε δὲ καὶ εἰς αὐτὰς καὶ εἰς τὴν Σμύρνην μέχρι καὶ τῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Ῥώμης (β). Ὁ Στεφανιφόρος ἦτο ἱερεὺς ἐνόστινος θεοῦ, τὸν ὁποῖον παραβάλλει ὁ Ἀλικαρνασσεὺς Διονύσιος μὲ τοὺς παρὰ Ῥωμαίοις Ἱερέας τοὺς λεγομένους Φλάμινας (Flamines) (γ). Τοιοῦτος Στεφανιφόρος τῆς Ἀθηνᾶς ἐ χρημάτισεν ὁ Θεμιστοκλῆς εἰς τὴν Μαγνησίαν (δ). Τῆς δὲ Σμύρνης Στεφανιφόρους πολλὰ ἐλίγους γνωρίζομεν, ἐκ τῶν ὁποίων εἰς ὑπῆρξε καὶ ὁ σοφιστὴς Ἡρακλείδης (ε). Τοῦ Στεφανιφόρου ἡ ἀρχοντία διήρκει ἕνα ἐνιαυτὸν ὡς καὶ τοῦ Ἀρχοντος εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἦσαν καὶ τῶν δύο τὰ αὐτὰ ἔργα. Ἐπὶ δὲ τῶν Ῥωμαίων Αὐτοκρατόρων προσέλαβεν ἡ Σμύρνα, καθὼς καὶ ἄλλαι πόλεις τῆς Ἀσίας, καὶ ἄλλο ἱερατικὸν ἀξίωμα, τοῦ Ἀσιάρχου, τὸ ὁποῖον πρῶτον μὲν ἐσήμαινε τὸν πολιτικὸν ἀρχηγὸν τῆς Ἀσίας, ὕστερον δὲ Ἀσιάρχαι ἀνομάζοντο οἱ ἐπιστάται τῶν κοινῶν μιᾶς τινος ἐπαρχίας ἀγώνων, ἐορτῶν, καὶ ἄλλων ἱερῶν τελετῶν. Τοιοῦτοι Ἀσιάρχαι ἦσαν συνηγμένοι εἰς τὴν Ἐφεσον κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀρτέμιδος, ὡς βλέπομεν εἰς τὸ ΙΘ κεφάλαιον τῶν Πράξεων. Εἶχε δὲ ἡ Σμύρνα καὶ Ἀρχιερέα ἰδιαίτερον, ὡς φαίνεται εἰς τὰ νομίσματά της. ΕΠΙ. ΤΕΡΤΙΟΥ. ΑΣΙΑΡΧΟΥ. καὶ εἰς ἄλλο.

(α) Ἀνθολογ. Ἐπιγράμ. Ῥιβλ. Δ'. (β) φιλοσρατ. ἐν βίοις. Σοφισ. βιβ. Β. κεφ. κς. (γ) Διον. Ἀλικ. Ἀρχαιολ. Ῥωμ. Β. 64. (δ) Ἀθην. Δειπνοσ. ΙΒ. (ε) φιλόσρατ. ἐνθ. ἀνωτ. „Τὴν Στεφανιφόρον ἀρχὴν παρ' αὐτοῖς ἤρξεν Ἡρακλείδης“. ὅπου ὁ σημειωτὴς Ὀλεάριος πλανηθεὶς, Στεφανιφόρον ἀρχὴν ἐνόμισε τὴν τοῦ ἐπὶ τῶν ὅπλων στρατηγοῦ· ἀλλὰ πρὸς τοῦτον ἰκανῶς ἀπήντησεν ὁ πολυμαθέστατος Ἐκκέλιος. Eckhel Tom. IV. de Magistrat.

ρίζοντο, ἢ δὲν ἐπλησίαζον πρὸς ἄλληλα, παρὰ διὰ τὰ κατασφάζονται ἀναμεταξύ των;

Αἱ ἔρευναι τῆς Ἱστορίας ταύτης δὲν εἶναι μόνον ἔρευναι πρὸς ψιλὴν περιέργειαν. Ἡ Ἱστορία τῆς Γραμματείας ἐνὸς ἔθνους ἀποτελεῖ μέρος τῆς Ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ του, ὅχι μόνον διότι μᾶς κάμνει γνωστὸν τὸν βαθμὸν τῆς παιδείας καὶ ἀπαιδευσίας του, καὶ διότι τὸ ὕφος τῶν δημοσίων ἐγγράφων, τῶν πρακτικῶν τῆς Διοικήσεως, τῶν συνθηκῶν μεταξὺ τῶν ἰδιωτῶν, μᾶς δίδει περὶ τῶν ἠθῶν, περὶ τῶν ἐθίμων, περὶ τοῦ βαθμοῦ καὶ τῆς φρενῆς τῶν ἠθικῶν ἰδεῶν, γνώσεις, τὰς ὁποίας εἰς μάτην ἤθελε ζητήσῃ τις ἄλλαχού, ἀλλὰ μάλιστα διὰ τὴν πρὸς ἄλληλα ἀμοιβαίαν ἐνέργειαν τῶν θρησκευτικῶν δογμάτων, τοῦ φωτισμοῦ, τῶν πολιτικῶν καταστημάτων, καὶ τῆς σειρᾶς τῶν πολιτικῶν συμβάντων.

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην δὲν ἀγνοοῦσεν ὁ κύριος Σαϊλλος (Shoell), ὅταν ἐσχέδιασε τὴν ἐπιτομὴν τῆς Ἱστορίας τῆς Ῥωμαϊκῆς Γραμματείας (4. Τόμ. εἰς 8.). "Ἄν καὶ τὸ σχέδιον τοῦ ἀπαγορεύει ἐκτεταμένας ἀναλύσεις, ἡξεύρει ὅμως, ὅσον εἶναι δυνατόν, νὰ μᾶς παραστήσῃ τὴν πραγματικὴν Ἱστορίαν καὶ τὴν τῆς Γραμματείας, ὁμοῦ καὶ τὴν σχέσιν αὐτῶν. Δι' αὐτὸ τοῦτο ἐπρόσθεσεν ἓνα πῖνακα συνοπτικὸν τῶν συγγραφέων καὶ τῶν συμβάντων, καὶ, διὰ νὰ μᾶς κάμῃ τὰ μὲν νὰ γνωρίσωμεν, τοὺς δὲ νὰ νοήσωμεν καλῆτερα, προσθέτει εἰς αὐτὸν μίαν διατριβὴν περὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων τῶν Ῥωμαίων, καὶ μίαν μετάφρασιν τοῦ συγγραμμάτου περὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν Βασιλείων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως (Notice des dignités des empires d'Orient et d'Occident). Τελευταῖον εἰς τὸ σύστημα τοῦ συγγραμματος ἀρχίζει διὰ μιᾶς ἱστορικῆς ἐπιτομῆς νὰ ἐξισορῇ ἐκάστην τῶν πέντε περιόδων, τὰς ὁποίας μέλλει νὰ περιτρήξῃ διαδοχικῶς. Σοφὰ σημειώσεις περὶ τῶν μεταβολῶν, τὰς ὁποίας ἐδοκίμασεν ἡ Λατινικὴ γλῶσσα εἰς τὸ μεταξὺ τῶν περιόδων διάστημα, προηγουῦνται προσέτι τῆς ἐξαριθμήσεως τῶν συγγραφέων, καὶ τῆς λογικῆς ἀναλύσεως τῶν συγγραμμάτων.

Ἡ πρώτη τῶν περιόδων τοῦ κυρίου Σ. ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς κτίσεως τῆς Ῥώμης ἕως τοῦ τέλους τοῦ δευτέρου Φοινικικοῦ πολέμου, ἀνήκουσα μᾶλλον εἰς τὴν σπουδὴν τῶν γλωσσῶν καὶ τῆς Ἀρχαιότητος, παρὰ εἰς τὴν τῆς Γραμμα-

ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ. ΑΡΧΙΕΡΕ (α). Ἐγένετο δὲ ὁ αὐτὸς πολλάκις καὶ Ἀσιάρχης, καὶ Ἀρχιερεὺς, καὶ Στεφανιφόρος. Ἀσιάρχης μὲν, καθὼς ἔφορος τῶν κοινῶν τῆς Ἐπαρχίας Ἱερῶν. Ἀρχιερεὺς δὲ τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος. Στεφανιφόρος δὲ Ἱερεὺς ἐνόστινος ναοῦ, οἷον Νεμέσεων, Ἀθηνᾶς, Ἡρακλείους, κτλ. Μ' ἔλον δὲ ὅτι, καθὼς εἶπομεν, ἡ ἀρχὴ τοῦ Στεφανιφόρου ἤκμαζεν εἰς τὴν Σμύρνην καὶ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων Αὐτοκρατόρων· ἡ ἐπισημοτέρα ὁμῶς ἀρχοντία τῆς Σμύρνης ἦτο τότε ὁ Πραιτωρ, ἦτοι ὁ Στρατηγός, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἐχαράσσετο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ νομίσματα οἷον, ΕΠΙ. ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ. ΣΤΡΑ. ΣΚΡΙΒΩΝΙΟΥ. ΖΜΥΡ. Εἶχαν δὲ οἱ Σμυρναῖοι καὶ Γερουσίαν, ἡ συνέδριον Γερόντων τιμώμενον ἀπὸ τοῦς Αὐτοκράτορας μὲ τὴν ἐπωνυμίαν Σεμνότατον, ὡς φαίνεται εἰς ἓν τῶν Ὁξονιακῶν Μαρμάρων ΤΩ. ΣΕΜΝΟΤΑΤΩ. ΣΥΝΕΔΡΙΩ. ΤΩΝ. ΕΝ. ΣΜΥΡΝΗ. ΓΕΡΟΝΤΩΝ. Τὸ αὐτὸ δὲ συνέδριον ὠνομάζετο καὶ ἱερὰ Σύγκλητος, ὡς φαίνεται εἰς νόμισμα Σμυρναίων, ἔχον ἐπιγραφὴν ἐντεῦθεν μὲν ΙΒΡΑ. ΣΥΝΚΛΗΤΟΣ. ἐτέρωθεν δὲ ΒΙΩΝΟΣ. ΤΑΜΙΟΥ. ΣΜΥΡΝ. Ἐντεῦθεν συμπεραίνεται, ὅτι καὶ ὁ Ταμίας παρὰ Σμυρναίοις ἦτο διαπρεπέστατον ἀξίωμα· διὰ τοῦτο ἐκωνομάζετο καὶ Ταμίας τῶν Ὀσίων προσόδων (β). Ἀφ' ὅλα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα μαρτυρεῖται ἡ παλαιὰ τῶν Σμυρναίων λαμπρότης. (Τὰ λοιπὰ εἰς τὰ ἐπόμενα τετράδια.)

Ε Ι Δ Η Σ Ι Σ.

Ἐτυπώθη καὶ ὁ τρίτος τόμος τῆς Ὠγουγίας, ὃς περιέχει τὰς ἐξῆς βίβλους καὶ κεφάλαια.

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ'.

Περιέχει τὴν παραγωγὴν Ἑλληνιστῶν καὶ Λατινιστῶν ἀναγκαίων ὀνομάτων· τὴν ἀλληγορίαν, ἰσορίαν, λατρείαν, τὰ ἱερὰ ζῶα καὶ φυτὰ, τὰ ἐπιθέτα, τὴν ἐξήγησιν τῶν κυριωτέρων καὶ ἀναγκαιοτέρων ἐπιθέτων, καὶ ἄλλα περιεργαίων Οὐρανίωνων, Ὀλυμπίων, Γῆνων, Θαλασσίων, καὶ Νερτέρων Θεῶν.

ΒΙΒΛΟΣ Α΄.

ΚΕΦ Α' ΛΑΙΑ.

Α'. Περὶ τοῦ Οὐρανοῦ. Β'. Περὶ τῶν Ἑκατογχείρων. Γ'. Περὶ τῶν Κυκλώπων. Δ'. Περὶ τῶν Τιτάνων. Ε'. Περὶ τοῦ Κόιου, Κρείου, τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων αὐτῶν. ΣΤ'. Περὶ τοῦ Ὑπερίονος, Θείας καὶ Ἡοῦς. Ζ'. Περὶ τοῦ Ἥλίου. Η'. Περὶ τοῦ Φαέθοντος. Θ'. Περὶ τῶν Φαεθοντιάδων. Ι'. Περὶ τῆς Σελήνης. ΙΑ'. Περὶ τοῦ Ἰαπετοῦ, Προμηθέως, Επιμηθέως, Μενoitίου καὶ Πανδώρας. ΙΒ'. Περὶ τοῦ Ἀτλαντος, καὶ τῶν Ἀτλαντίδων. ΙΓ'. Περὶ τοῦ Ἑσπέρου καὶ τῶν Ἑσπερίδων. ΙΔ'. Περὶ τῆς Θέμιδος. ΙΕ'. Περὶ τοῦ Κρόνου. ΙΣΤ'. Ἰσορία τοῦ Οὐρανοῦ, τῶν προγόνων καὶ ἀπογόνων αὐτοῦ κατὰ τινα νεωτέραν γνώμην. ΙΖ'. Ἰσορία τῆς οἰκογενείας τοῦ Διὸς παρὰ Διοδώρῳ ἀναφερομένην κατὰ τὰς Κριτικὰς παραδόσεις. ΙΗ'. Περὶ Γιγάντων καὶ τῆς Γιγαντομαχίας. ΙΘ'. Περὶ τοῦ Τυφῶνος.

ΒΙΒΛΟΣ Β΄.

Περὶ τῶν Ὀλυμπίων.

Α'. Περὶ τοῦ Διὸς. Β'. Περὶ τῆς Ἥρας. Γ'. Περὶ τοῦ Ἥφαιστου. Δ'. Περὶ τῆς Ἀθηνᾶς· ἐνταῦθα ἐν τῷ ἐπιθέτῳ Παλλὰς ἀναφέρεται καὶ ἡ ἰσορία τοῦ Παλλαδίου. Ὡσαύτως καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπιθέτοις ἀναφέρονται πολλὰ Ἰσορικά τε καὶ Γεωγραφικὰ περίεργα. Ε'. Περὶ τοῦ Ἄρεως. ΣΤ'. Περὶ τῆς Ἀφροδίτης. Ζ'. Περὶ τοῦ Διονύσου. Η'. Περὶ τῆς Ἀρτέμιδος. Θ'. Περὶ τοῦ Ἀπόλλωνος· ἐνταῦθα δὲ ἐν μὲν τῷ Ἀμυκλαῖος περιγράφεται τὸ ἐν Ἀμύκλαις ἄγαλμα αὐτοῦ· ἐν δὲ τῷ Δεσχηνόριος, ἢ ἐν Δελφοῖς Δέσχη τοῦ Πολυγνώτου· ἐν δὲ τῷ Λευκάδιος, ἢ Λευκὰς πέτρα· ἐν δὲ τῷ Τριποδιάλος, ὁ Τροίπους. Ι'. Περὶ τοῦ Ἑρμοῦ· ἐνταῦθα δὲ ἐν τῷ Κωρυκιάτης, τὸ Κωρύκιον ἄντρον. ΙΑ'. Περὶ τῆς Εἰλειθυίας. ΙΒ'. Περὶ τῆς Ἥβης. ΙΓ'. Περὶ Μουσῶν. ΙΔ'. Περὶ τῆς Ἑννοῦς.

ΒΙΒΛΟΣ Γ΄.

Περὶ τῶν Γηγένων.

ΑΓ'. Περὶ τῆς Γῆς. ΒΓ'. Περὶ τῆς Ῥέας, ἐν ᾗ καὶ περὶ τῆς Ταυροβολίας. ΓΓ'. Περὶ τῆς Ἑξίας. ΔΓ'. Περὶ τῆς Δήμητρος. ΕΓ'. Περὶ τοῦ Τριπτολέμου. ΣΤΓ'. Περὶ τοῦ Πανός. ΖΓ'. Περὶ Νυμφῶν.

ΒΙΒΛΟΣ Δ΄.

Περὶ τῶν Θελασσίων.

ΑΔ'. Περὶ τοῦ Νηϊέως καὶ τῶν Νηρηίδων. ΒΔ'. Περὶ τῆς Θέτιδος. ΓΔ'. Περὶ τοῦ Ὠκεανοῦ. ΔΔ'. Περὶ τοῦ Ποσειδῶνος. ΕΔ'.

Περὶ τοῦ Πρωτεύως. ΣΤ'. Περὶ τοῦ Γλαύκου, Καλυφούς, Σειρήνων, Σκύλλης καὶ Χαρυβδεως.

ΒΙΒΛΟΣ Ε'.

Περὶ τῶν Νερτερίων.

Α'. Περὶ τοῦ Ἄδου, Ἑρέβους, καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς. Β'. Περὶ τῆς Στυγός. Γ'. Περὶ τῶν Ἑριννύων. Δ'. Περὶ τοῦ Ἑρέρου. Ε'. Περὶ τῶν Ἀρπυιῶν. ΣΤ'. Περὶ τοῦ Πλούτωνος. Ζ'. Περὶ τῆς Περσεφόνης. Η'. Περὶ τῶν Μοιρῶν. Θ'. Περὶ τῆς Νεμέσεως. Ι'. Περὶ τῆς Ἑκάτης.

Μ Ε Ρ Ο Σ. Ε'.

ΒΙΒΛΟΣ Α'.

Α'. Περὶ Μυσηρίων κοινῶς, καὶ περὶ τῶν μεγάλων καὶ μικρῶν τῆς Ἐλευσίνος, καὶ περὶ τῆς μυήσεως καὶ τελετῆς. Β'. Περὶ αἰτιῶν τῶν ἐορτῶν, διαίρεσις αὐτῶν, καὶ περὶ μνηνῶν. Γ'. Περὶ ἑορτῶν, ἐν ᾗ ἀναφέρονται ἅπασαι αἱ ἐορταί, τελεταὶ καὶ πομπαί, καὶ αἱ αἰτίαι τῶν ἐπισημοτέρων. Δ'. Περὶ ἱερέων, ἐν ᾗ ἀναφέρονται ὑπὲρ τοὺς εἴκοσι ἐπίσημοι.

ΒΙΒΛΟΣ Β'.

Α'. Περὶ αἰτιῶν τῶν ἀγῶνων, ἀγωνισμάτων καὶ τοῦ ζαδίου. Β'. Περὶ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἀγῶνος. Γ'. Περὶ τῶν Ὀλυμπιονικῶν. Δ'. Περὶ τοῦ Πυθιακοῦ, Νεμεακοῦ, καὶ Ἰσθμιακοῦ ἀγῶνος, ἐν ᾗ ἀναφέρονται καὶ οἱ δεκατρεῖς Ὀλυμπιονίκαί, ἐννέα Πυθιονίκαί, ἐννέα Νεμεονίκαί, καὶ ὀκτὼ Ἰσθμιονίκαί, τοὺς ὁποίους ὕμνησεν ὁ Πίνδαρος.

ΒΙΒΛΟΣ Γ'.

Α'. Περὶ Μαντείων τοῦ Διός, ἐν Δωδώνῃ, Λιδύᾳ καὶ Λαϊπῶν. Β'. Περὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δελφοῖς καὶ Λαϊπῶν. Γ'. Περὶ τοῦ Τροφωνίου, καὶ τινων ἄλλων.

Ἐχει δὲ καὶ οὗτος ὁ τόμος τριάκοντα τέσσαρας κόλλας, καὶ δύο τοῦ προοιμίου, ὡς καὶ οἱ πρότερον δύο. Τυποῦται δὲ ἤδη ὁ τέταρτος καὶ τελευταῖος, ὅστις περιέχει τὰ Ἡρωικά κατὰ γενεαλογίαν, καὶ χρονολογίαν.

Ἡ τιμὴ προσδιωρίσθη μὲν τότε δύο φλαυρία τοῦ σώματος ὅλου, ἀλλ' ἤδη ἡ τιμὴ τῶν πραγμάτων ἐγένετο διπλασία τῆς τότε ὁμοίως καὶ τῶν ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν ὁμοίως οἱ συνδρομηταί, ὅσοι ἐπλήρωσαν πρῶτον, δὲν πληρῶνουσιν ἄλλοτι περισσότερον ὥσαυτως καὶ ὅσοι πληρώσωσι πρὶν ἐξέλθῃ ὁ τέταρτος τόμος. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ τιμὴ μεταβάλλεται διὰ τὰ μεγάλα ἔξοδα.

Σεπτεμβρίου. 18

ἈΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΤΑΤΕΙΡΙΤΗΣ.

τείας, ἣτις δὲν εἶχε γεννηθῇ ἀκόμη εἰς τὴν Ῥώμην. Ἡ ἐπο-
μένη περίοδος περατοῦται εἰς τὸν θάνατον τοῦ Σύλλα· αὐ-
τὴ παρασαίνει τὴν ἀνθρώπινον νοῦν δραμαίως βαδίζοντα πρὸς
τὴν τελειότητα. Ἐκλαμπρυνθεῖσα δὲ παρὰ τοῦ Πλαύτου καὶ
Τερεντίου, οἵτινες ἕως εἰς κάποιον βαθμὸν ἤμπορουν νὰ θεω-
ρηθῶσιν ὡς μιμηταὶ τῶν Ἑλλήνων, ἀπαριθμεῖ καὶ πολλοὺς
Ῥήτορας, διατηρήσαντας ἀναμφιβόλως τὸν χαρακτῆρα τῆς
πατρίου Εὐγλωττίας, διότι ἡ φιλοδοξία καὶ ὁ ὑπὲρ τῆς
πατρίδος ἔρως τοὺς ὠδηγοῦσαν πολὺ ἀρχήτερα εἰς τὸ βῆμα
διὰ νὰ διημιγορῶσι, προτοῦ ἀκόμη οἱ Ῥωμαῖοι νὰ δανεισθῶ-
σι τί ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Περισσότερον νὰ ἀναφέρωμεν λεπτομε-
ρῶς τὰ ἀθάνατα πλοῦτη τῆς τρίτης περιόδου, ἣτις περατοῦ-
ται μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Αὐγούστου. Οἱ ἀναγνώσται φυ-
λάττουσιν ἀκόμη ζωντανὰ εἰς τὴν μνήμην τῶν ὅλα σχεδὸν
τὰ ὀνόματα τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τῆς τετάρτης περιόδου, ἡ-
τις τελειώνει συγχρόνως μὲ τοῦ Ἀδριανοῦ τὸ βασίλειον. Κα-
τὰ ταύτην τὴν περίοδον ἀρχίζει ἡ πτώσις, καὶ κάμνει ὀρμη-
τικὰς προόδους εἰς τὴν πέμπτην περίοδον, ἣτις ἐκτείνεται
μέχρι τοῦ ἔκτου αἰῶνος τοῦ σωτηρίου ἡμῶν ἔτους· καθ' ὃν
δὲ χρόνον αὐτὴ περατοῦται, πᾶσα Γραμματεία ἐγένεν ἄφαν-
τος εἰς τὴν γῆν, τὴν ἐκ διαφορῶν ματαίων σχολαστικῶν ἐρί-
δων καὶ πολιτικῶν δεινῶν ἐπίσης κτηνωθεῖσαν. Ἐν ἀπὸ τὰ
περίεργα τούτου τοῦ συγγράμματος εἶναι καὶ τὸ κεφάλαιον,
ὅπου ὁ συγγραφεὺς ἀφιερώνει εἰς τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς συγ-
γραφεῖς. Ἀλλὰ πολλοὶ τῶν ἀναγνώστων θέλουν ζῆσει κατ'
ἐξοχὴν τὴν προσοχὴν τῶν εἰς ἐκεῖνο τοῦ συγγράμματος τὸ
μέρος, ὅπου ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Βιργιλίου, τοῦ Ὀρατίου καὶ
τοῦ Κικέρωνος, καὶ ἡμεῖς ἠμποροῦμεν νὰ τοὺς βεβαιώσωμεν,
ὅτι εἰς αὐτὸ δὲν θέλουν ζητήσῃ εἰς μάτην πράγματα διδα-
κτικά καὶ ἐνταυτῷ ἄξια περιεργείας.

Ἄλλου εἶδους γνώσεις, ἐπίσης ὅμως ὠφέλιμοι, ὡς συμ-
περιλαμβάνουσιν ἐνταυτῷ τὴν ἰσορίαν τῶν τεχνῶν, τὴν
Γεωγραφίαν καὶ τὰς μυθολογικὰς τῆς Ἑλλάδος παραδόσεις,
περιέχονται εἰς τὸν τύπον τῶν περιηγήσεων, τὸν ὁποῖον μᾶς
ἄφησεν ὁ Πausanias. Ἡ ὀλίγον ὀρθὴ μετάφρασις τοῦ Γε-
δοῦνου (Gedoyne) ἦτον ἡ μόνη, ἣτις ἔκαμε γνωστὸν τὸν συγ-
γραφέα τούτου εἰς τοὺς ἀναγνώστας Γάλλους. Ὁ κύριος Κλαυέ-
ριος (Clavier) ἀπεφάσισεν, ὅχι μόνον νὰ ἀναπληρώσῃ ταύ-

την τὴν ἔλλειψιν εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς πατρίδος του, ἀλλὰ καὶ νὰ δώσῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου μίαν ἔκδοσιν ὀρθωτέραν καὶ πληρεστέρα παρά ὅλας τὰς μέχρι τῆς σήμερον γενομένας. Ἐκ τῶν ἑξ. τόμων, τοὺς ὁποίους μᾶς ὑπόσχεται, ὁ πρῶτος (εἰς 8.) ἐφάνη ἐν ἔτει 1815, καὶ μᾶς ἐξισορεῖ τὰς περιγραφὰς τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Κορίνθου. Αἱ σημειώσεις καὶ παρατηρήσεις εἰς τὸ κείμενον καὶ εἰς τὴν μετάφρασιν, τῆς ὁποίας μόνον τὴν ἀκρίβειαν μέλλομεν ἐδῶ νὰ ἐξετάσωμεν, ἀναβάλλονται νὰ ταχθῶσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔκτου τόμου. Ἀρκούμεθα λοιπὸν νὰ ἀναγγεῖλωμεν τὸ σύγγραμμα τοῦτο, τὰ ὁποῖον θέλει εἶναι εὐκολώτερον νὰ κρίνητις, ὅταν τὸ Κοινὸν τὸ λάβῃ ἀναχειρας ὁλόκληρον.

Ὁ Πausanias περιέτρεξε τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ ἴδῃ τὰ σωζόμενα τῶν παρελθόντων χρόνων, καὶ νὰ συναρξῇ μνημεῖα τῶν μηκέτι σωζομένων. Τὰ αὐτὰ ἐπεχειρίσθη νὰ κάμῃ καὶ ὁ κύριος Χαμπόλλιον (Chambollion) ὁ νεός, διὰ τὴν Αἴγυπτον, ἃν καὶ ἦναι ἐς ἐρημὸν ἀπὸ τὸ διπλοῦν τοῦτο ὄφελος, ὡς ἐκλέξας πάντῃ διάφορον ἐποχὴν, καθ' ἣν νὰ θεωρήσῃ ἐκεῖνον τὸν τόπον· ἐπεχειρίσθη δηλαδὴ νὰ συλλέξῃ, νὰ διατάξῃ, νὰ αὐξήσῃ δι' ἐπιδεξίων προσεγγίσεων καὶ σοφῶν ἐρευνῶν, ὅσας ἐνδέχεται νὰ ἔχωμεν εἰδήσεις περὶ τῆς Γεωγραφίας, τῆς Ἱστορίας, τῆς Γλώσσης, καὶ τῆς Γραφῆς τῆς ἐνδοξοῦ ταύτης χώρας πρὸ τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ Καμβύσου. Οἱ δύο πρῶτοι τόμοι τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ τῶν Φαραώνων (εἰς 8.) πραγματεύονται μόνον περὶ τῆς ἀρχαίας Γεωγραφίας τῆς ἄνω καὶ κάτω Αἰγύπτου. Οὗτοι συμπληροῦνται ὑπὸ διδακτικῶν ἀνακρίσεων τοῦ συγγραφέως, ὅστις παρατηροῦμεν πρὸ πάντων ὅτι προσέχει πολὺ εἰς τὸ νὰ ἀναφέρῃ μετὰ τῶν Ἑλληνικῶν, Ἀραβικῶν καὶ κοινῶν ὀνομάτων τῶν τόπων καὶ τῶν πόλεων, προσέτι καὶ τὰ Κοπτικάτων ὀνόματα, ταῦτ' ὅν ἐῖπειν τὸ ἀναφέρειν τὰ Αἰγυπτιακὰ ὀνόματα (ce qui est citer les noms Egyptienne) κατὰ τὴν ῥῆσιν τοῦ Ἀνατολιστοῦ (Orientalist) κυρίου Σιάκου (De Sacy). Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ἐπιθυμήσῃ πρὸ πάντων καὶ νὰ ταχύνη τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ μεγάλου τοῦτου πονήματος, τὸ ὁποῖον ἤδη διέσπειρεν ἀξιολόγους εἰδήσεις περὶ τῆς Ἀρχαιολογίας τῆς Αἰγύπτου, καὶ τὸ ὁποῖον φαίνεται, ὅτι μέλλει νὰ τελειώσῃ, ἃν ἦναι δυνατόν, τὸ

εἶδος τοῦτο τῶν ἐρευνῶν, τὸ ὁποῖον μέχρι τῆς σήμερον ἐνομίζετο ἀτελείωτον.

Τὸ Κοινὸν ἔδειξε πρὸ πολλοῦ τὴν αὐτὴν ἐπιθυμίαν πρὸς τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐτι μεγαλητέρου πονήματος τοῦ κυρίου Ἀλεξάνδρου Οὐμβόλδου (Alexandre de Humboldt) περὶ τοῦ ἡμίσεως μέρους τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ ἥττον ἐγνωσμένου. Εἰς τὰ διάφορα συγγράμματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκθέτει τὰ πορίσματα τῶν ἀναριθμήτων του παρατηρήσεων, ἐπρόσθεσε πρὸ μικροῦ καὶ ἓν ἄλλο, τὴν παρὰ πάντων ἐπιθυμουμένην ἀναφορὰν τῆς περιηγήσεώς του (Voyage dans les Terres Equinoxiales du Continent de l'Amérique. 2. Vol. in 8. et Atlas), τῆς ὁποίας τὴν συνέχειαν προσμένομεν μὲ ὅχι ὀλιγωτέραν ἐπιθυμίαν. Ἐκάστη τῶν πραγματειῶν τούτων ἡμπορεῖ νὰ ᾖναι καταληπτὴ εἴτε εὐάρεστος εἰς μίαν ἢ δύο μόνον κλάσεις ἀναγνωσῶν, ἀλλ' ἡ διήγησίς του τὰς θάλλει ὅλας. Αὐτὴ δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ τὸν ἀκολουθήσωμεν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, τὰ ὅποια τότε μὲν ἦσαν εἰρηνικὰ καὶ ὑποτεταγμένα, ἔμελλον ὁμῶς μετ' οὐ πολὺ ἀναμέσον φρικτῶν θορύβων νὰ ἴδωσι περιπετωμένας τὰς σημαίας τῆς ἀνεξαρτησίας. Λαμβάνομεν μετοχὴν εἰς τὰς ἐργασίας καὶ παρατηρήσεις του· συναισθανόμεθα μετ' αὐτοῦ τὴν διὰ ἓνα κάτοικον τῆς Εὐρώπης πάντῃ νέαν ἡδονήν, τὴν ὁποίαν προξενεῖ εἰς αὐτὸν ἡ ὑπὸ τὴν διακεκαυμένην ζώνην θεωρία τῆς φύσεως, μάλιστα ἀφ' οὗ φθάνει εἰς τὴν Στερεάν τῆς Ἀμερικῆς· συνευφραινόμεθα μετ' αὐτοῦ, βλέποντες ὑψούμενον πρὸς τὸν Ὁρίζοντα τὸν Μεσημβρινὸν Σταυρὸν, ἐκεῖνον τὸν ἀσερισμὸν, πρὸς τοῦ ὁποίου τὴν ὄψιν αἰσθάνονται ἄμετρον χαρὰν οἱ Ταξειδιῶται Ἀμερικανοί, οἱ ἐξ Εὐρώπης καταγόμενοι (Creoles), ὅς τις ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην αὐτῶν τὸν τόπον, ὅπου ὁ δρόμος του δείχνει μὲ τὴν ἀκρίβειαν τὰς ἄρας τῆς νυκτός, καὶ ὅς τις προσέτι ἔχει ἐκεῖνην τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ θάλασσαν, τὴν ὁποίαν ὁ Δάντης ἐπερίγραφεν ἀκριβῶς, ὅταν τὰ μέρη, ὅθεν ἀρχίζει νὰ διακρίνεται, ἦσαν πάντῃ ἀγνωστα εἰς τοὺς Εὐρωπαίους. Εὐφημοῦμεν μετὰ τοῦ Κ. Ο. τὴν φιλάνθρωπίαν τῶν κατοίκων τῆς Κουμάνας· συναγαλλιώμεθα ἐπισκεπτόμενοι μετ' αὐτοῦ εἰς ἐκεῖνην τὴν χώραν τὸν τόπον, ὅπου συνάζονται πρὸς τὸ ἑσπέρας οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες τῆς ὑψηλοτέρας τάξεως.

Οἱ τότε, οἵτινες μᾶς περιτριγυρίζουσι, δὲν ἔχουσι βέλ-
 εια, διὰ τὰ ἐφελεύσασιν τὴν προσοχὴν ἡμῶν, ἐκεῖνα τὰ
 σεβάσματα τῆς Αἰγύπτου καὶ Ἑλλάδος ὀνόματα, τὰ παρὰ
 τῶν αἰώνων ἱερωθέντα, οὔτε τὸ παραξενόν, τὸ ποικίλον καὶ
 τὴν ἔκτασιν τῶν τόπων, τοὺς ὁποίους περιηγῆθῃ ὁ Κ. Οὐμ-
 βόλδ· ἐκκεντοῦσιν ὁμῶς τὴν περιέργειαν ἡμῶν καθότι τοὺς
 ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ αἱ καθημερινὰ αὐτῶν μεταβο-
 λαὶ ἐνεργοῦσι καὶ εἰς ἡμᾶς. Ἐδῶ ἀνάγονται ἡ μερικὴ καὶ
 γενικὴ Πολιτειογραφία (Statistique) τῆς Ἑπικρατείας τοῦ
 Αὐστριακοῦ Οἴκου, τὴν ὁποίαν ὁ κύριος Μάρκελος Σέρρος
 (Marcel de Serre) ἐξέδωκε μὲ τὴν ἀνάρμοστον Ἐπιγραφὴν
 Voyage en Autriche (4. Vol. in 8.). Ἐκατηγόρησαν τὸ σύγ-
 γραμμα τοῦτο, ὡς εἰς μερικὰ πολὺ ἐκτεταμένον, μὲ ἀμέ-
 λειαν γεγραμμένον, συγκεχυμένον, σκοτεινόν, ταυτολο-
 γοῦν, καὶ περιέχον λεπτομερείας ὅχι τόσοι χρησίμους, ἢ
 καὶ ξένας εἰς τὴν ὑπόθεσιν. Παρατηρεῖται προσέτι, ὅτι ὁ
 συγγραφεὺς βάλλει πολὺ θεμέλιον εἰς τὰς εἰδήσεις, τὰς
 ὁποίας ἐλάμβανεν ὡς Διοικητὴς παρὰ τῶν κατοίκων ἑνὸς
 δορυκτῆτος τόπου, τοὺς ὁποίους ὀλίγον ἔμελε νὰ ἦναι ἐντε-
 λῶς φιλαλήθεις πρὸς αὐτόν· καὶ ὅτι ἀποφασίσας νὰ εὐφι-
 μῇ κατὰ πάντα, διῃσχυρίζεται τολμηρῶς πράγματα, τὰ
 ὅποια δὲν δέλουν ἴσως ἀποδεχθῇ οἱ ἰδόντες τοὺς αὐτοὺς τό-
 πους, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, μὲ πρόληψιν ὁμῶς ὀλιγα-
 τέραν. Καὶ ἂν δεχθῶμεν, ὅτι αὐταὶ αἱ κατηγορίαι καὶ αὐταὶ
 αἱ ἀντιτάσεις δὲν εἶναι παντάπασιν χωρὶς λόγον, χρεωσθῶ-
 μεν ἐξ ἐναντίας νὰ ὁμολογήσωμεν δικαίως τὴν ἀξίαν τῶν
 ἐν τῷ συγγράμματι τοῦ κυρίου Μ. Σ. περιεχομένων ἀξιολό-
 γων εἰδήσεων. Ὁ πρῶτος τόμος περιέχει ἐν γένει γενικὸν πί-
 νακα τῆς Αὐστριακῆς Ἑπικρατείας, τῆς χώρας τὴν ἔκτασιν, τὴν
 διαίρεσιν τοῦ πλήθους τῶν λαῶν τῆς, καὶ τὴν ἐξαριθμῆσιν
 καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν φυλῶν, ἐξ ὧν σύγκειται· ὅλας τὰς
 ἀλλαγὰς τῶν γαιῶν τῆς, καὶ τὰς μεταβολὰς τοῦ κλίματός
 τῆς, τὰ ὅποια ἀνέκουσιν εἰς τὴν φυσικὴν Γεωγραφίαν, καὶ
 τὴν τούτων ἐπιβροὴν εἰς τὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν, εἰς τὴν
 ἡθικὴν καὶ εἰς τὰς ἔξεις τῶν ἀνθρώπων· τοὺς θεμελιώδεις
 νόμους· τὴν πολεμικὴν κατάστασιν· τὸν ὀργανισμόν τῆς δη-
 μοσίου παιδείσεως· τὰς προόδους τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν,
 τῆς Γεωργικῆς, καὶ τῶν τεχνουργιῶν. Εἰς τοὺς ἀκολούθους τόμους

ἐκθέτεται περιστατικῶς καθείς ἀπὸ τοὺς τόπους αὐτῆς τῆς Μο-
ναρχίας. Ὁ πρῶτος τόμος εἶναι πλέον περιέργος, καὶ ἀπο-
δεικνύει τὰ συγγραφικὰ προτερήματα τοῦ συγγραφέως. Οἱ
ἄλλοι τρεῖς εἶναι πλέον διδακτικοί, καὶ ἐμφαίνουσι τὸν συγ-
γραφέα ὡς σοφὸν, καὶ παρατηρητὴν καλόν. Λυπούμεθα, ὅτι
δεν ἐπιφέρομεν ἐδῶ καὶ τὴν δεῖξιν τῆς κρίσεώς μας, ἀλλὰ
καὶ ἂν ἠμπορούσαμεν νὰ ἐκτανύωμεν ὑπὲρ τὰ ὅρια, πάλιν
ἤθελεν εἶναι δύσκολον νὰ κάμωμεν κριτικὴν ἐκθετὴν τῶν
ἀπείρων λεπτομερῶν περιγραφῶν, ἐξ ὧν αὐτοὶ σύγκεινται.

Πόσον μεγαλητέρα ἤθελεν εἶναι ἡ δυσκολία, ἂν ἔπρε-
πε νὰ ἀναλύσωμεν τὴν Κοσμολογίαν (Cosmologie), ἢ τὴν
καθολικὴν τῆς γῆς Ἱστορίαν (description generale de la Ter-
re), τὴν παρὰ τοῦ κυρίου Βαλκεναίρου (Walckenaer. 1. Tom.
in 8.)· συγγραμμα, τὸ ὁποῖον αὐτὸ τὸ ἴδιον εἶναι σοφὴ
ἀνάλυσις τῶν, ὅσα ἐγράψισαν περὶ τοῦ ὅλου καὶ τῶν με-
ρῶν τῆς ἐκτεταμένης ταύτης ὑποθέσεως. Ἰδοὺ ποῶς εἶναι
ὁ σκοπὸς τοῦ κυρίου Β „νὰ συμπεριλάβῃ εἰς ἓνα μόνον τό-
„μον τὰς στοιχειοδεστέρας γνώσεις καὶ τὰ ἀξιολογώτερα πράγ-
„ματα τῆς Γεωγραφίας· νὰ δείξῃ τὸν μεταξὺ ταύτης τῆς
„ἐπιστήμης καὶ τῶν ἄλλων κλάδων τῶν ἀνθρωπίνων γνώ-
„σεων ὑπάρχοντα σύνδεσμον, τί δύναται αὐτὴ νὰ λάβῃ
„ἀπὸ ἐκάστην ἐκείνων, καὶ τί πρέπει νὰ δώσῃ αὐτὴ εἰς ἐ-
„κείνας“. Μετὰ τὰς πρώτας κοσμολογικὰς γνώσεις καὶ τοὺς
γεωγραφικοὺς ὁρισμοὺς, πραγματεύεται περὶ τῶν φυσικῶν
μεταβολῶν τῆς γῆς, τῶν διαφορῶν φυλῶν τῶν ἀνθρώπων,
τῶν ἑταιρειῶν ἐξ ὧν συντίθεται τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἔπει-
τα περὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν εὐρέσεων. Μετὰ τοῦτο τὸ
κεφάλαιον, ὅπου ὁ συγγραφεὺς ἀκολουθεῖ τὰς νεωτάτας
εὐρέσεις, ἐκθέτει τὰς μεγάλας διαιρέσεις τῆς σφαίρας, καὶ
τὰ διάφορα αὐτῆς μέρη, ἀρχίζων ἀπὸ τὰς πολυανθρώπους
χωὰς τῆς Εὐρώπης, ἕως σχεδὸν τῶν ἐρήμων περάτων τῆς
ἀγρίας Μεσημβρίας.

Μὲ ὅλον ὅτι εἶναι ἐπιτιμειοτάτη αὕτη ἡ πραγματεία
εἰς τὸ νὰ ἐμπνεύσῃ κλίσιν πρὸς τὴν ἐπιστήμην τῆς Κοσμο-
λογίας, καὶ νὰ εὐκολύνῃ τὰς προόδους εἰς τοὺς ἔχοντας
τὸν τρόπον νὰ ἀφιερῶσιν ὅλως εἰς αὐτήν, καὶ νὰ δώσῃ
εἰς τοὺς ἄλλους ὁρθὰ καὶ ἱκανὰ μαθήματα, περιέχει ὅμως
καὶ μέρη ἀμφισβητήσιμα· περιέχει δηλαδὴ πράγματα, κα-

τὰ τὰ ὅποια οἱ σοφοὶ δὲν ἐσυμφώνησαν ἀκόμη, ἢ ἔπαυσαν ἀπὸ τοῦ νὰ ἦναι σύμφωνοι. Μὲ ὅλα ταῦτα ἡ περὶ τούτων γνώμη τοῦ Κυρίου Β., ἂν καὶ δὲν θεμελιώνεται εἰς δείξεις βεβαίας, ἐπισηρίζεται ὅμως εἰς ἀξιοπίζους μαρτυρίας.

Ὁ κύριος Β. ὀνομάζει εὐσκόπως Καθεδρευούσας Ἐκκλησιασικὰς. (Capitales Ecclesiastiques) τὰς πόλεις ἐκεῖνας, πρὸς τὰς ὁποίας συρρέουσι τὰ πλήθη καὶ αἱ δασμοφορίαι τῶν ἐθνῶν διαφόρων θρησκειῶν, οἷον τὴν Ἱερουσαλήμ, τοὺς Δελφούς, τὴν Ῥώμην, τὴν Βεναρὲς (Benarès), τὴν Μέκκαν κ. τ. τ. Νομίζει ὅτι αὗται αἱ πόλεις συντελοῦσι πολὺ πρὸς τὸν πολιτισμόν· ἀλλ' ὁ ἐπιθεωρητὴς τῆς Γαλλικῆς Γραμματείας ἀποδείχνει διὰ παραδειγμάτων (τὰ ὅποια ἡμεῖς πρέπει ν' ἀποσιωπήσωμεν, ἀφίνοντες τὸν περίεργον ἀναγνώστην ἐκεῖ νὰ τὰ εὕρῃ· σελ. 27), ὅτι αὕτη ἡ συντέλεια γίνεται προσκαίρως, ὥς ἀπὸ περιζῶσεως κρεμαμένη, μὲ τῶν ὁποίων τὴν παρέλευσιν παρέρχεται καὶ αὕτη. Ἀναφέρει δὲ πρὸς μαρτυρίαν τὸ σύγγραμμα τοῦ Ἀλὶ Μπέη (ἐπιγραφόμενον Voyage d'Ali Bey. 3. Vol. in 8.), ὅστις περιῆλθε τὸ Μαρόκκον, τὴν Μέκκαν, τὴν Ἱερουσαλήμ, τὴν Δαμασκὸν καὶ Ἐωζαντινούπολιν, καὶ ἔκαμε μίαν πλουσίαν συλλογὴν νέων καὶ περιέργων εἰδήσεων.

Ἐκ τῶν Ἱστορικῶν Ἐκκλησιασικῶν συγγραμμάτων ἀναφέρονται, ἡ Ἱστορία τῶν αἱρέσεων (L'Histoire des sectes Religieuses par Gregoire 2. Vol.), ἡ Ἱστορία τοῦ Bossuet παρὰ τοῦ Bausset, ὅχι μὲ πολὺν ἔπαινον. Περισσότερον ἐπαινεῖται τοῦ de la Cretelle ἡ Histoire de France pendant les guerres Religieuses. — Μεταξὺ τῶν Ἱστορικῶν Πολιτικῶν συγγραμμάτων ὡς ἐπίσημα ὀνομάζονται καὶ κρίνονται L'Histoire du ministère du cardinal de Richelieu par M. Jay (εἰς 2. τόμ.). Ὁ συγγραφεὺς αὐτῆς δεικνύει πλάγας ἀρετὰς εἰς τὴν λέξιν καὶ σύνθεσιν, ὅχι ὅμως καὶ τὴν ἀναγκαίαν ἀγχίνοιαν εἰς μίαν τοιαύτην ὑπόθεσιν· μάλιστα δὲ κατηγορεῖται ὡς πολλὰ ἐπαινέτης τοῦ Richelieu. — Τὸ σύγγραμμα Les Mérovingiens et Les Carlovingiens περιέχει τὴν Ἱστορίαν τῶν δύο τούτων δυναστειῶν πληρέσιστα παρὰ πᾶν ἄλλο τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως. — Τὰ συγγράμματα τοῦ Catteau-Calleville 1. l'Histoire de Christine Reine de Suède — 2. l'Histoire de Suède — ἔχουσιν ἠνωμένας τὰς δύο μεγάλας τῶν συγγραφῶν ἀρετὰς, δηλα-